

༩ བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་གལ་ཆེན་དྲིལ་བསྐྱབས་ཡིག་ཆ།

འཕྲིན་ལྷན་ཁང་གི་ལྟན་འགྲུབ་ལྟུང་ལྟུང་།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༥

ལོ་ ༡༥ ལང་ ༥

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༦

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱོན་འདུགས་ཁག་ལ་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལན་འདེབས།

(ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སྒྲུབ།)

༩ འདི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འགོ་
བརྒྱུགས་ཀྱིས་བོད་ནང་ཞི་བའི་གྲོན་ལངས་ལས་
འགུལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་
ཆོའི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་
རྣམས་ལྟར་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་
འདི་སྤྱོད་ལས་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་མང་ཡོངས་
ལ་ “དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་” ཞེས་འབོད་ནས་སྤྱོན་
འདུགས་རྣམས་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་བྱས་དང་བྱེད་
ལུས་སུ་ཡོད་པའི་ནང་། ཉེ་དུས་བོད་ནང་ཟིང་
འཁྲུག་བྱུང་བ་དེ་དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་བྱས་འགོད་བྱས་
པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཁོང་གིས་བོད་ནང་བཀག་སྟོར་
བཀོད་སྤྱད་འདྲིན་ཞིང་བར་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་
གསོ་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་ཐབས་ཤིང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་
སོགས་ཚུད་ཡོད།

བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ནས་གོང་གསལ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་སྤྱོན་འདུགས་ལྟེ་བྱེད་གཞི་ཁག་ལ་ལན་
འདེབས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནང་འཆར་ཡོད་པའི་
ཁོངས་ནས་འདི་གལ་ཆེན་དང་པོ་དེ་འགོད་
པར་བྱ་བ་ལ།

ལེ་ཚན་དང་པོ། རྒྱ་ནག་གི་ཁག་དཀྱི་སྤོན་ འདུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཙེད།

༩ རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་

༡༠ ཉིན་བཟུང་བོད་། ཁྱོན་ཡོངས་སུ་གཞི་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞི་ཆོས་སྐོད་འབོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་
པ་བྱུང་བ་དེ་དག་ “དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱིས་བྱས་
འགོད་བྱས་པ་རེད་” ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ངོ་
མོ་ལ་འདི་དག་ “དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་” ཡིན་
པ་གང་ཞིག་ “འདྲིགས་སྐྱེལ་རིང་ལུགས་པ་
ཚོས་” གོ་སྐྱིག་བྱས་ཤིང་། “བོད་འདི་ཉིད་
མེས་རྒྱལ་ནས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་པ་
ཞིག་རེད་” ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོན་འདུགས་མང་
པོ་བྱས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་སྐོན་ཚུན་ཅུ་པོའི་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱལ་
སྤྱི་ལོ་གསར་ལམ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་ཚོད་བྱས་
གསལ། ཁོང་ཆོའི་གཞུང་ལ་ “ཉེ་དུས་རྣམས་
བྱུང་བའི་ཟིང་འཁྲུག་དེ་དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱིས་
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མ་ཅུང་ཁོག་བཅུག་གིས་ལོ་སྤྱོད་
དང་། འཇུག་འགོད། རན་སྐྱེལ་བཅས་བྱས་པའི་
དངོས་དོན་ཁྲུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་པའི་དཔལ་
ཉགས་མང་པོ་སྤོན་རྒྱ་ཡོད་” ཅེས་བརྗོད་འདུག།

རྒྱ་ནག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་གང་
ཞིག་འབྲེལ་བ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ངོ་མོ་ལ་
འདི་དག་གིས་ “དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་འཛེ་མེད་ཞི་
བའི་རྣམས་ལྟར་འབྲེལ་གཏོང་གི་ཡོད་པའོད་པ་

དེ་དག་ཁོ་སྤོན་པ་ཅིམ་ཡིན་པའི་ཁྲུང་སྤྱོད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ད་ཆ་ན་རམ་ས་ལ་ནི་ “རྒྱ་
ཀྱི་བརྟེན་གནས་” ལྟུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། “རྒྱ་
སར་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ལུལ་གུར་སྤིང་
གཞུང་གིས་གཞི་རྒྱ་བྲལ་བའི་འཁྲུག་བཟོད་མང་པོ་
བྱས་འདུག” ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ད་དུང་དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་
རང་ལེའི་རྒྱ་རིགས་ལོ་མོ་ཚོར་འབོད་སྐྱེལ་བྱས་
པ་དེ་ནི་ “བོད་ནང་དེ་བས་ཞི་འདུགས་མེད་པའི་
གནས་སྐངས་སྐྱེན་ཐབས་ཤིག་རེད་” ཅེས་བརྗོད་
ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། འདི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༧ ཉིན་རྒྱུའི་དབང་འདོན་པ་ཚོས་བརྗོད་
གསལ་ལྟར་ན། “དྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱི་བརྒྱུགས་
གཏམ་ཁག་གིས་བོད་ནང་མི་རིགས་ཐོན་ཚུན་
དབར་དབར་འདྲིན་ཀྱི་བསམ་སྣོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་།
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཟེར་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྱུར་
རྒྱུ་ཐབས་ཤིང་བྱུང་བྱས་ཡོད་” ཅེས་གསུགས་
མེད་གྱི་བ་བཟོའི་སྤོན་འཛེ་ལྟུང་བྱས་འདུག།

རྒྱ་ནག་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འདི་སྤྱོད་ཁག་
དམག་རྒྱ་ཀྱི་གཏོང་རྗེ་ཟུ་དུ་བཏང་ཡོད་པ་ནི་
ཁོང་ཚོས་ “རྒྱ་དང་བདེན་པ་” ཞེས་པའི་
དཔེ་དེ་བཅིག་དཔུང་འབྲེལ་བྱས་ཟིན་ཡོད་པ་

ནས་ཤེས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་ནང་རྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་
པོད་མིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོད་པ་དང་། བདེན་པ་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་མིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོད་པ་བཟང་འདུག

གོང་གསལ་དཔེ་དེ་བཞི་འདི་ལྟར་ ༤ ཚེས་
༤ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་རྒྱ་ནག་དཔེ་སྐྱེན་ཚོགས་པ་ཞེས་
པའི་བྱུང་ཡོངས་ཚན་པ་སམ་ལེན་ཞེས་པ་ནས་འགོ་
འབྱེད་ཡོངས་བརྒྱུགས་བྱས་པར་མ་ཟད། དེ་བའི་
ནི་དཔེ་དེ་བའི་དཔེ་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་
ནས་མཁུགས་ཤོས་དེ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་ཡོད་དཔེ་
སྐྱེན་པ་ཚོའི་དོས་ནས་དོ་སོ་མཐོན་པོས་འགྲེལ་
བརྗོད་ཀྱིས་བྱས་ཡོད་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་
དཔེ་དེ་བའི་དེ་སྤྱི་ལྟར་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་
བཀའ་འབྲོལ་གནང་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་ ༤ ཚེས་ ༩
ཉིན་དཔེ་སྐྱེན་བྱས་འདུག་ཅིང་། དཔེ་སྐྱེན་གྱི་
འགོ་བྱེད་བྱས་ཀྱིས་མེ་མི་མི་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་དབྱུགས་
བརྒྱན་འཕྲིན་ལས་ཁང་གི་མི་མི་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་པར་
གནས་ཚུལ་རྟོགས་བྱས་དོན། “ང་ཚོས་རང་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡངས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་སྤོན་ཆེད་ལམ་
འདེབས་ཤིག་བརྗོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་ལ། ང་
ཚོས་བདེན་པ་མི་ཤེས་མཁུགས་ཚོར་བདེན་པའི་
གནས་ལུགས་མིག་སྤོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གསར་ལམ་ཁག་གི་ནང་ལོག་
ལམ་དུ་འབྱོར་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་རིམ་གྲོལ་ཁག་ལ་
དགག་བྱུག་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་བྱས་པ་
ཡིན” ཞེས་བརྗོད་འདུག

དཔེ་དེ་བའི་དེ་བའི་དེ་སྤྱི་ལྟར་ཟེན་པའི་
ཚོམ་ཡིག་ཁག་གཅིག་སྐར་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྗོད་
བྱས་པའི་ཐོག་ ད་ལྟ་བོད་ནང་ཞི་འཇགས་མེད་
པའི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་བཞིན་པ་དེའི་རྒྱུ་དུ་
“དུ་ལའི་རུ་ཚོགས་” ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱོད་འཇུགས་ཀྱིས་གཞི་ཁག་
ཚང་མ་བརྒྱས་སྤྱོད་བྱས་འདུག “རྒྱ་ནང་བདེན་
པ་” ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་བའི་ནི་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གསར་

ལམ་ཁག་ནས་མིག་སྤོན་བོད་ནང་གི་དཀའ་སྤོད་
དང་འབྲེལ་ཆགས་གནས་ཚུལ་འགོད་སྤོད་བྱེད་
སྤྱོད་སྤོད་ “འབྲེལ་བཟང་” རིམ་པ་བྱས་
འདུག་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དེ་དག་ལ་དོས་ལེན་མེད་པའི་རྣམས་འབྲུར་འདོན་
ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་
རྒྱུར་འོག་བོད་དུ་ “དཔེ་ལོ་འབྲུར་དང་། རིག་
གནས། སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཐད་
བྱུང་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད” པའི་སྤོད་སྤོད་
ཐོང་བྱས་པའི་སྤྱི་ཚོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཟུར་དུ་འདུག

མཐར་གཏུགས་ནས་བཟང་ལ། “རྒྱ་ནང་
བདེན་པ་” ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་བའི་ནི་རྒྱ་རིགས་མི་
མང་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གསར་ལམ་གྱི་བྱུང་བའི་དང་།
དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དཀའ་སྤོད་ཡིན་པའི་བོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་འགོད་སྤོད་བྱེད་ཆེད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བར་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ཚོས་རང་གི་སྤོད་
གཞུང་དང་། དེས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་ལས་
དོན་རྒྱུ་སྤོད་སྤོད་ལོད་ཆེས་སྤོད་གནང་འདི་ཅམ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་གཞི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤོད་སྤོད་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རང་གི་བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤོད་
བྱས་སྤོད་མང་འབྲོངས་མི་མང་ལ་འགྲེལ་བཟང་
བྱུག་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་མི་བྱ་ཀ་མེད་པ་ལྟར་
ཡོད་པས་ཡིན།

**བོད་ནང་ཞི་འཇགས་མེད་པའི་གནས་
སྤོད་སྤོད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་དམ།**

ཉེ་དུས་བོད་ནང་ཞི་འཇགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
བྱུང་བ་དེ་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱོད་སྤོད་མཁུགས་ཆེན་པོ་
མཚོགས་ཤིང་བརྗོད་པ་རེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
སྤོད་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་པའི་དཀའ་གནས་ཚུལ་
གསར་པ་གང་ཡང་མིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་

པ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱུའི་དབང་འདོན་པ་ཚོས་རང་གི་
ནོར་འབྲུལ་གྱི་སྤོད་བྱས་ཁག་ལས་བྱུང་བའི་
ཚབས་ཆེད་མཇུག་འབྲས་ཀྱི་ངན་ཁག་རྣམས་མི་
གཞན་གྱི་མགོ་ལ་དཀྱི་རྒྱུའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལམ་
སྤོད་ཞིག་གཏོད་ཡོད་པ་རེད། མང་གཅོད་སྤྱི་
ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ན། ནོར་འབྲུལ་གྱི་སྤོད་བྱས་
རྣམས་འོས་བསྐྱེད་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅོས་སྤོད་ལོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆོག་ཙམ་དང་། རྒྱ་ནག་
ནང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པར་ཆབ་སྤོད་ཀྱི་དབང་ཆ་
ཁོར་རྒྱུད་དུ་སྤོད་དབང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དེ་རྣམས་
བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྤོད་སྤོད་ཀྱི་རྒྱ་ནག་
གི་འགོ་བྱེད་ཚོས་གནད་དོན་གང་ཞིག་གི་ཐོག་
མིང་ཅམ་གྱི་བྱིས་མཐུན་གནས་བབ་བརྒྱན་ཆེད་
ཁག་དཀྱི་བྱེད་སྤོད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕྲོད་ཆེད་བྱུང་གི་
ཡོད་ལ། གལ་སྤོད་དེ་རྣམས་བྱེད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་
ན། རང་གི་སྤོད་བྱས་འགལ་འདོལ་རྣམས་དོས་
ལེན་བྱེད་པའི་དོ་བོར་འབྲུར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
ལོར་འཕྲུལ་གཞི་གཞི་གྱིས་སྤོད་སྤོད་ཀྱི་
འདོལ་ཅན་ལ་ (བསྐྱུ་བུ་མེད་པའི་) ཉེས་
ཆད་གཅོད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་དེ་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་
ལ་ཡོད” སྤོད་སྤོད་བཟང་བྱས་ཡོད། དེས་
ན་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་འདས་པར་
སྤོད་སྤོད་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་འབྲུང་འབྲུར་ལ་སྤོད་སྤོད་
འདོན་བྱུང་པའི་གནད་འགག་ཡིན་པ་དང་། རང་
གི་བྱས་ཉེས་འདོན་འགོ་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་དེ་རང་
ཉེད་འཕྲོད་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཡོད་ཆེས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་ཅེས་འདུག་ལྟར་བྱས་བརྗོད་པ་དེར་ལ་
མཚན་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད།

རྒྱ་ནག་ནང་སྤོད་སྤོད་ ༡༩༥༥ ནས་ ༡༩༧༡
བར་སྤོད་སྤོད་ཆེན་པོས་ཤིག་བྱུང་བ་དེར་མཚན་
ན། དུས་ལུགས་དེའི་རིང་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ས་ལ་
༩༠ ཅམ་བཀོས་སྤོད་སྤོད་ཀྱིས་འདས་ཤོད་སྤོད་
ཡོད་ཙམ་དང་། སྤོད་སྤོད་དེར་འཇུག་སྤོད་ཡོངས་ཀྱི་

ནང་མི་ས་ཆེད་དུ་བཟོས་པའི་ཆག་སྐྱོད་འོ་སྐྱོར་
ཚོག་གཅིག་ཀྱང་གོ་བོས་བྱུང་མེད། ཆག་སྐྱོད་
ནི་མའོའི་དར་དམར་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་ཏེ། རྒྱ་
ནག་འདི་ཞིང་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ནས་བྱུང་གི་རྒྱ་
རྒྱུགས་ཤར་སྐྱོད་དེ་བཟོ་ལས་ཅན་གྱི་དམར་པོའི་
རིང་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་བྱུང་
སྟེ་བཟོ་ལས་དང་ཞིང་ལས་ལ་ཚད་ལས་བཞུགས་
པའི་དམིགས་ཚད་བཟུང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་གཉེན་
འདུགས་ཡོངས་རྒྱུགས་དམག་དོན་ཅན་དང་།
བྱེད་སྐྱོག་ལུལ་འཐབ་ཅན་ཏུ་སྐྱུར་པའི་སྤྱི་བྱུས་
ཤིག་ལག་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་མའོའི་སྤྱི་བྱུས་འཛིན་སྤྱོད་ལས་སྤྱི་
གཞུང་གི་འགོ་བྱེད་མི་སྣ་གཞན་ཚོས་དེ་སྤྱི་བྱུང་
མྱོང་མེད་པའི་སྤྱོན་བརྗོད་དུག་པོ་བྱས་ཡོད་
ནའང་། ཁོ་པས་ཉེས་ཁག་ཡོངས་རྒྱུགས་གནམ་
གཤིས་ལ་དཀྱིས་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་ནག་
གི་གནམ་གཤིས་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་ཅིང་། སྤྱོན་
གནད་ཡོངས་རྒྱུགས་མའོའི་སྤྱི་བྱུས་ལ་ཡོད་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་དེ་ཉེ་དུས་མ་གཏོགས་འཛམ་
སྐོང་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པའི་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྤོང་བཅུ་པ་མཚོག་གིས་མའོ་
ཚུང་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་བྱིན་རྒྱམ་
པར་ཡིག་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ལྗེས་ལྷན་ལུས་ཡོད།
ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་པའི་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་མཚོག་ནས་
པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
ཁག་རེ་རེ་བཞིན་བཀྲའས་གནད་ཡོད་པར་མ་ཟད།
གལ་ཏེ་སྤྱི་བྱུས་དེ་དག་ཡོད་པའི་མ་བྱས་ཆེ་བོད་
བརྒྱུད་ནང་བརྟན་དང་། རིག་གནས། དེ་བཞིན་
པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཟུར་དོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཡོངས་སུ་མེད་པར་འགོ་རྒྱ་རེད་ཅེས་གསུངས་
འདུག ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
པའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་བཀྲའས་དང་། གང་ཉིད་

ནས་ཀུན་སྐོང་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་བརྗོད་
གནད་བར་ཉེན་འཛིན་གྱི་རྒྱུའི་ཚབ་དུ་ཁོང་ལ་
“མངའ་བདག་གལ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་པ་” དང་།
ཁོང་གི་སྐྱེད་ལུས་ “དུག་ལྡན་གྱི་མདའ་ལོ་ཏང་
གི་འབེན་ལ་གཞུགས་པ་རེད་” ཅེས་ཞེས་གཏམ་དུག་
པོ་བཏང་བའི་རྗེས་འབྲེལ་པར་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་
མཚོག་ལོ་དོ་ ༡༩ རིང་ཁེར་རྒྱུང་བཅོན་འདུག་
དང་། བཟང་བཅོན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

མའོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ལོར་དེ་སྤྱི་
མཚོངས་བསྐྱོད་ཆེན་མོ་དང་། མེ་དོག་མཉམ་
བཞུད་མཁམས་བརྒྱ་འགྲན་སྐོང་ཞེས་པའི་ལས་
འགུལ་སྤེལ་སྐབས་རང་གི་འགོ་བྱེད་ལས་འགན་
ལ་དོ་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐྱུར་གསོ་
བྱུང་སྟེ་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ཐོག་རིག་གནས་
གསར་བརྗེ་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་
བཅོན་འགོ་བྱས་ཡོད། ལས་འགུལ་དེས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༦ ཅམ་བར་རྒྱ་ནག་གི་འབྲིང་རིམ་དང་།
ཆེས་མཐོའི་འགོ་བྱེད་མི་སྣ་འཕེལ་ཆེན་ཅ་མེད་
བཏང་བར་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་པོ་སྐྱོག་དུ་ཆེན་
པོའི་ནང་རྒྱུངས་སུ་བརྒྱུག་ཡོད། ཆག་སྐྱོད་འོ་
ཉེས་འགན་སུ་ལ་དཀྱིས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མའོར་
དཀྱིས་མེད་ཅིང་མི་བཞི་ཤོག་ཁག་ལ་དཀྱིས་ཡོད་
པ་རེད། མི་བཞི་ཤོག་ཁག་ཟེར་བའི་ནང་མའོའི་
བཟའ་ཚེ་ཅང་ཆེང་ཡང་ཚུད་ཡོད་པ་ཁོ་མོར་རྗེས་
སུ་བྱིམས་གཅོད་བྱེད་སྐབས། “ང་ནི་གཅོད་འཛིན་
མའོའི་རྒྱུགས་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་སུ་ལ་སོ་
རྒྱུ་བས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ངས་ལག་ལེན་བཟུར་
བ་ཡིན་” ཞེས་བཞད་ཡོད་ནའང་། མའོ་ཞེ་ནམ་
རྒྱུན་བཞིན་སྤྱོད་མེད་དཀའ་འདོན་བྱུང་བ་རེད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་མའོ་འདུས་གྲངས་ཀྱི་རྗེས་
ཉེང་ཞེད་མིང་སྤྱི་དུགས་སུ་ཐོན་པ་དང་། ཁོང་
པ་རང་ཉིད་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གདུག་རྒྱུ་བ་
མྱོང་མཁམས་གཅོད་གསུམ་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེའི་

རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་ནང་ཁོང་པོའི་བུ་ཡང་
དབང་པོ་ཡན་ལག་སྤྱོད་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད་ནའང་།
མའོ་ཞེ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཡག་པོ་དང་། བརྒྱ་ཆ་
༩༠ ལྷག་ཆག་རེད་ཅེས་རྒྱུགས་ཀྱི་གཏམ་
བཞད་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་
ཉེས་ཚབས་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་གི་མི་མང་དང་།
འཛམ་སྐོང་ཡོངས་ནས་འགོ་བས་སྤྱང་བྱེད་བྱུང་གི་
ཡོད་ན། ཁོང་ཚོས་པོད་ནང་འགུལ་འཛོལ་འཛེབས་
དང་། དེའི་རྒྱུན་པས་པོད་མི་མང་ལ་དཀའ་སྤྱོད་
འཛེབས་བཅས་འགོ་བས་སྤྱང་བྱེད་བྱུང་བའི་རྒྱུས་
ལྷགས་འཛེབས་ལྟར་ཡོད་དམ་ཞེས་དེ་བཞིག་
ལྷགས་མ་ཐུག་གིས་སྤེལ་གྱི་མི་འདུག་གམ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ དང་། ༡༩༧༦། ༡༩༧༧
བཅས་སུ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་སྤོང་བཅུ་པ་
འཕོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་ཅན་བྱུང་བ་དེ་དག་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་གདུག་རྒྱུ་བཅོན་པོས་དུག་གཅོན་
བྱས་པར་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ལུལ་
ནང་དུག་པོའི་བྱིམས་རྒྱུང་བ་འཛམ་སྐོང་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་ཉེས་ཁག་
ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་ལ་བཀའ་ཏེ་སྤྱོད་བརྗོད་དུག་པོ་བྱས་པ་
དང་། སྤྱོད་སྤེལ་མཚུངས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོའི་
གནམ་བདེ་སྤྱོད་མེད་མང་གཅོད་ལས་འགུལ་གྱི་
ཉེས་འགན་ཡང་ “ལོག་སྤྱོད་པ་ལུས་གས་” ཀྱི་
ཐོག་ལ་དཀྱིས་ཡོད། དོན་རྒྱུན་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་
དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བའི་དེང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་
དོན་གནད་འགངས་ཆེ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཐོག་མར་
རྒྱུང་གསུམ་ལྟར་པའི་རྒྱ་ནག་གི་བཅོས་སྐྱུར་འགོ་
བྱེད་དུ་ལའོ་པར་འདས་གྲོངས་སོང་བར་རྗེས་
དུན་ཀུས་འདུད་ཆེད་ཞི་བའི་བྱིམ་སྐྱོར་བྱས་པ་
གང་ཞིག་རྒྱ་ཆེའི་མང་གཅོད་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་
ངོ་པོར་གྱུར་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དུས་རྒྱལ་

ས་པེ་ཅིང་དུ་བྱུང་བའི་ལས་འགུལ་དེར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
མཚོན་བྱེད་རྒྱ་ཅག་གི་ཤོང་ཁྲིར་མང་ཆེ་བའི་ནང་
དོ་ཚོ་ལ་གྱི་པ་རྒྱུ་ལས་འགུལ་དེར་རྒྱ་ཅག་བཅིངས་
འགྲོལ་དམག་གིས་མི་མང་འདུ་འཛོལ་ས་སར་མེ་
མང་འབྱུང་བ་དང་། ཤོང་ཁྲིར་ནང་དུ་གྲོ་བའི་
ཁྲིམས་རྒྱ་བཟུངས་ཡོད་པ་མེད།

རྗེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐབས་ཤིང་
མོན་གྲའི་ཅི་དབྱང་གིས་དོ་ཚོ་ལ་མཚམས་འཛོག་
ཡོང་བའི་དོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་གི་འགོ་བྱེད་ཚམས་དང་
མངལ་མོལ་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་
གི་དཔོན་པོ་པར་སློབ་སྦྱོང་ཚོས་རྒྱ་ཅག་དམར་
ཤོག་ཚོགས་པར་ངན་སེམས་ཁོག་བཅངས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་སྐབས་པེ་ཅིང་གི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་མེད་ལ། སློབ་སྦྱོང་
ཚོའི་དོས་ཚུལ་ཀྱང་སློབ་ཟུམ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་མཚམས་
འཛོག་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་མང་གཙོ་དང་།
རང་དབང་། འགོ་བཅིང་ཐོབ་ཐང་བཅས་ཡོང་
བའི་འདུན་ཁོལ་བཅངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉང་
གི་འགོ་བྱེད་ནང་ཁུལ་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ལྟར་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་འོག་སློབ་སྦྱོང་ཚོའི་དཔོན་
འདུན་ལ་དུག་པོའི་ཚོལ་ལན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐག་
གཙོ་དབྱང་བའི་མཐའ་མཐུག་དུ་གྲའི་ཅི་དབྱང་
ཤིང་མོན་གྱི་གོ་བབས་ནས་གནས་དབྱང་བཏང་
བར་མ་ཟད། ཚེ་མཐུག་རང་ཁྲིམ་དུ་བཟང་བཅོན་
ལྟ་བུར་གནས་དཔོན་ལྟར་བཟང་བཟུང་།

འོན་ཀྱང་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་དུག་གཞོན་
འདི་ལས་འཛོལ་བའི་དཀའ་སྤྱོད་ལྟ་བུར་མཁུ་དོ་
མ་ནི་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱ་ཅག་མི་མང་རྣམས་ཡིན་པ་ཁོང་
ཚོར་བརྟེན་བཀུར། བཟོད་བསྐྱེད། འགོ་བཅིང་
ཆེ་མཐོངས་དང་ཐོབ་ཐང་བཅས་རྒྱའི་དབྱེད་
ཚོས་རྗེ་ཙམ་སློབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམས་པ་
འཐོབ་དགོས་པ་ནི་འོས་འཚམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་ཅག་གཞུང་གིས་ད་བར་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༥
ནས་ ༡༧༦༡ བར་གྱི་ལུ་ཤེ་ཆེན་མོའི་བྱང་རྒྱུན་

དང་། རིག་གནས་གསར་བཞེད་འཛིགས་རྒྱུ་གི་
མཐུག་འབྲས། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོའི་
སློབ་སྦྱོང་གི་ཞི་ཚོལ་གྱི་ལངས་གདུག་རྒྱུ་ཆེན་
པོས་དུག་གཞོན་བྱས་པའི་སློབ་ལོ་དོན་འཕེར་
བའི་གསལ་བཤད་དམ་གནས་ལུགས་འགྲེལ་
བཞེད་བྱེད་བྱུང་མེད་ཅིང་། གདུག་རྒྱུ་ལོ་
དག་ཚང་མའི་སློབ་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ལ་གསལ་
བཤད་ཅིག་འཐོབ་དགོས་པ་ནི་ཁོང་ཚོར་འོས་
བབས་ལྡན་ཡོད།

དེ་མཚུངས་བར་ལམ་བོད་ནང་རྗེ་དག་གི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཅག་གཞུང་གིས་
བཅན་བྱུགས་དམ་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཞི་འཇགས་
ཡོང་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་དེའི་ཐད་ཀྱང་ཡིད་ཚིན་འཕེར་
བའི་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་
ཚོར་ཡམོང་ས་ཡསྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་
ཁག་འཕངས་ལག་འཁྱུས་བྱེད་པ་དང་། བཅན་
བྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཅག་གི་བོད་འབྲེལ་དཀའ་
སྤྱོད་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་བཅས་ནི་རྗེ་དག་གི་གནས་
སྐབས་གང་ཞིག་ལས་འགྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ལམ་ཡང་དག་ཅིག་མིན་ཞིང་། རྒྱ་ཅག་གིས་བོད་
ནང་ཚུང་གུ་ཡངས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ལག་བརྩམ་བྱས་
པ་རྣམས་མཐོ་ཉིང་སློབ་པའི་དུས་འགོ་བཙུགས་
པ་དེ་ནས་བཟུང་མིག་སྤེལ་བོད་ནང་གི་རྗེ་དག་
གནས་བབ་འདི་རྒྱུན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་རྣམས་
བཏང་བཅོན་ཡོད་པ་མེད།

**བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློབ་ཀྱི་བཞུགས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པ་དང་། མིག་
སྤེལ་བོད་ནང་གི་རྗེ་དག་གནས་བབ་འབྱུང་
གཞིའི་ས་བོན།**

རྒྱ་ཅག་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་
༡༠ རས་ ༡༩ བར་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློབ་ཀྱི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པ་ཞེས་
པ་སློབ་ཚོགས་བྱས་ཤིང་། དེས་བོད་གངས་ཅན་

སློབ་སྦྱོང་ལོ་དོན་སློབ་སྦྱོང་ཐུག་མང་བའི་རིང་དར་
བྱུང་བའི་གནའ་བོའི་རྒྱ་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་
དེ་ཙམ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་ངན་འཆར་ལ་རྒྱུ་བཀའ་
བྱས་ཡོད་པ་མེད།

ཚོགས་འདུ་དེ་ནི་རྒྱ་ཅག་གི་ཆེས་མཐོའི་
འགོ་བྱེད་ཚན་ཁག་ནས་སློབ་ཚོགས་བྱས་པ་དང་།
སྐབས་དེའི་སྤྱི་འཛིན་ཅང་ཙམ་ཞིན་གྱིས་ཚོགས་
འདུའི་གཙོ་སློབ་ཡང་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཆ་རྒྱའི་
དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློབ་ཀྱི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འདི་ “བོད་ཀྱི་མདུན་
བསྐྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་བྱས་རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱི་བྱས་གལ་ཆེ་བོས་” རྣམས་གཏན་འབེབས་
བྱེད་ལུལ་གྱི་སློབ་སྤྱོད་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་
པར་མ་ཟད། དེའི་བཀའ་བཀོད་མཐུན་སྲུང་རྣམས་
ཉང་གི་བོད་འབྲེལ་ལས་དོན་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ཙམ་
ཚོགས་བཞུགས་གཏམ་གསར་པར་དོས་འཛིན་ཡང་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད།

བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློབ་ཀྱི་བཞུགས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་གནད་
འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེས་སྤྱི་ལོ་
༡༧༥༠ དང་ ༡༧༥༧ ལོ་མོ་མོར་འཚོགས་པའི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་དང་བོད་དང་། གཉིས་
པའི་སྐབས་སྤྱོད་ཀྱི་ “འཇུགས་སྐྱུན་” ཆེད་
སྐར་བས་གུ་ཡངས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་གཏན་ལ་མཐུ་པ་
དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱིར་བཏུ་བྱས་ཡོད་པ་དེས་ཡིན།
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་བོད་དང་།
གཉིས་པའི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ཅག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པའི་དབྱང་ཆེ་ (རྒྱ་གཞུགས་དམ་པ་) དུ་བྱ་
ཡོད་པར་གིས་འགོ་འཇུགས་བཟུ་སློབ་བྱས་ཤིང་།
དེ་ཅང་སློ་སློ་ཡངས་པའི་དབྱེད་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྤྱི་བཅས་
ཀྱི་གནས་བབ་ལར་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེད་
ཐབས་རིམ་པ་གསར་གཏོད་གནང་མཁུ་མཐུང་།

རྗེས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་དབུ་ཁྲིད་འོག་གྲུ་
ཡངས་ངལ་གསོའི་དུས་ལྷན་ཞིག་གསར་བ་དེའི་
སྐབས་ཤིང་མི་མང་ཆེ་བའི་འཚོ་བའི་གནས་ཚུན་
མངོན་གསལ་དོན་པོས་ཡང་རྒྱས་སྤྲོད་པར་མ་ཟད།
ལྷན་བསལ་ལོན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་
གྲུ་ཡངས་ཅན་ཞིག་བརྒྱན་རྒྱུར་ཁོང་གིས་ལེགས་
སྤྲོས་ཆེན་པོ་ལུལ་ཡོད་པ་རེད།

ཤོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པས་གོང་གསལ་
བཟང་སྤྲོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་རྣམས་མགོ་མཇུག་
བསྐྱོགས་པའམ་མེད་པར་བཟོས་པ་དང་། དེའི་
སྤྱིད་བྱས་རྒྱུ་གཉེས་ཀྱི་ཁྱུང་ཁོངས་ནང་གཙོ་
གནད་དོན་ཚན་བཞི་ཡོད་པ་ཞི། ཤོད་ནང་དག་
གནོན་ཤེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྤྱི་
སྤྲོགས་དེའི་བརྒྱུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལྷགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་རྒྱ། ཤོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འདུགས་
རྒྱུན་ཤེད་ཚད་མཁོ་གསུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེའི་
ཞོར་སྤྲོགས་ལྷ་ལུར་རྒྱ་རིགས་གཞིས་ཆགས་པ་
དང་། ཚོང་པ་བཅས་ “འཛམ་གླིང་གི་ཡང་
ཐོག་” ཤོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལས་
ལྷན་བའི་ཁེ་ཕན་རྣམས་ལེན་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་
སྤུལ་ལྷག་གྲུ་རྒྱ་བཅས་ཡིན།

ད་ལྟ་དག་གོན་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་ལག་བརྒྱར་
ཤེད་བཞིན་པ་འདིའི་དམིགས་ས་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་
ཤོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལོར་རྒྱུར་བཅོས་སྒོའི་དུས་ལྷན་གཏོང་སྤྱིད་བྱས་
ལག་བརྒྱར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ཤོད་ཁྲིམ་ཡོངས་
ལྷན་དགོན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་མང་དུ་སྤྱིན་
ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་ཉེན་བརྒྱ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ལ་བརྒྱུ་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་
ཚོས་དགོན་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་མིའི་མི་རིགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་གང་ལས་ལྷན་བའི་
འགྲུང་ཁྲུངས་ཞིག་དུ་འོས་འཛིན་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་

པས་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་
དགོན་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་སྐོར་འཛིན་དོན་ལྷན་གྱི་
བདེའི་སྤྱད་ “དམངས་གཙོ་བདག་གཉེས་ལུ་ཡོན་
རྒྱུན་ཁང་” ཟེར་བ་བརྒྱུགས་པ་དང་། གྲུ་བརྒྱན་
རྣམས་ཀྱི་ “སྤོབ་གསོའི་” གྲུ་གཞིག་ལ་ལྟ་སྤུལ་
ཤེད་མཁུན་ “ལས་དོན་ཞིབ་འཇུག་རྒྱུ་ལག་” ཅེས་
པའང་སྤྱིག་འདུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཤོད་མི་ཚོར་སྤོབ་འཚབ་ཆེན་པོ་སྤྱི་གཞི་ཞིག་
ནི། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཤོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཙ་
མེད་བཟོ་བའི་གལུལ་འཐབ་ཅིག་ཤེད་བཞིན་ཡོད་
པ་དེ་ཡིན། དེར་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚན་
ཁག་ནས་དེ་སྤྱི་རིག་གནས་གསལ་བཟུང་སྤྱི་ལྷན་
ཤོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་ཉམས་དམས་གཏོང་རྒྱུའི་
སྤྱིད་བྱས་ལག་བརྒྱར་བྱས་པ་རྣམས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཁྲུངས་སྤྱིལ་ལམ་དག་ཐེར་ཤེད་ཆེད་
ཤོད་མིའི་ཚོག་འབོད་ཚིག་སྤྱི་ཚོགས་ཤེད་སྤྱིད་
བྱས་ཡོད་པ་དེ་དག་བརྒྱུར་གསོ་དམ་སྤོབ་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་བསལ་དེར་ཁོང་ཚོས་ཁེ་ལྷན་
རྣམས་མཁུང་དེའི་དབུ་ཁྲིམ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་མི་ལྷན་
པ་དེ་བཞིན་ཤོད་དུང་ནང་ཚོས་དང་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་གཉེས་མཉམ་གནས་མི་ལྷན་ཅེས་
བཤད་ཡོད་པ་ལྟར། དེའི་གོ་དོན་ནི་རྣམས་ལྷན་
ནང་ཚོས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུ་
བཤད་དགོས་པར་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
ད་ཆ་སྤྱི་ལང་སྤྱིད་བྱས་དེ་དམ་འཛིན་དང་
འཕེལ་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཡོད་ཚད་ཤེད་སྤྱིད་ཀྱིས་
ནང་ཚོས་ལ་བཅོས་བཟོ་བྱ་རྒྱ་དང་། ཡགོང་ས་
ལྷན་བསལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་། གཞིས་ལུས་
རྒྱ་ཆེའི་དགེ་འདུན་མང་ཚོགས་དབར་གཡོ་བ་མེད་
པའི་ཡིད་ཆེས་དད་དམ་གྱི་ཐུན་མིན་འཕེལ་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཏོང་བརྒྱུག་གཏོང་རྒྱུར་ལྷགས་
སྤོབ་རྒྱུ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་ “རྒྱུད་རྒྱུ་ཆ་

ནན་” དང་། “རྒྱུལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་” ཟེར་
བའི་ལས་འགུལ་ཁག་བཅོན་འགོལ་བྱས་པ་དེ་དག་
ཤོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འགོག་
རྒྱུན་བཟོ་རྒྱུར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་
ཞེ་ན། དེས་ཤོད་མི་མང་གི་སྤོབ་སྤྱིད་གསུམ་
གཏོང་ས་རྒྱ་ནག་དམར་པོ་གཙོགས་པ་ནས་ཡགོང་
ས་ལྷན་བསལ་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱིགས་སུ་རྒྱུར་གྱི་
ཡོད་པར་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་དོགས་པ་ཤེད་
ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན།

“རྒྱུད་རྒྱུ་ཆ་ནན་” ལས་འགུལ་གྱི་
དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཚོས་གཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་དང་།
ཤོད་ནང་དེའི་འགྲེལ་བརྟེན་དམ་ལག་བརྒྱར་
ཡོངས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།
ལས་འགུལ་དེ་རྒྱ་ནག་ནང་ཉེས་དོན་ཉེས་གསོག་
ཤེད་མཁུན་ལ་དམིགས་ཏེ་འགོ་འདུགས་བྱས་ཡོད་
ནའང་། ཤོད་ནང་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་ “ཁ་
བལ་རིང་ལུགས་” སུ་འབོད་པ་རྣམས་ཙ་མེད་
བཟོ་རྒྱུའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལག་ཆར་ཤེད་སྤྱིད་བྱས་
ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་ནང་ཉེས་
གསོག་གི་ཁྲོད་གཞི་ལྷན་དུ་འགོ་རྒྱ་ལས་སྤོབ་སྤྱི་
སྤོབ་ལ་རུལ་སྤུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁྱུང་གདལ་དུ་
སྤྱིན་ཡོད་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནད་གཞི་འདིས་ཤོད་
བརྒྱད་ནང་བརྟན་ཉམས་དམས་དང་། ཤོད་མིའི་
སྤོབ་རྒྱུན་གྱི་ལ་རབས་ཀྱི་སྤོབ་རྣམས་མེད་པར་
བཟོ་གི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་ཐོས་འཛིན་
ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༣ པར་ཟེ་ཁྲིམ་
ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲིང་དུ་ལུར་གསང་བའི་
ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་ཐོག་སྐབས་དེའི་ཤོད་རང་
སྤོབ་སྤྱིད་ས་ཟེར་བའི་དམར་པོའི་འགོ་གཙོ་
མཁུངས་བཟུང་ཅན་ཁྲིམ་ཁྲུའི་ཡོན་གྱིས། “ང་
ཚོས་ཤོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་དང་། རིག་གཞུང་
བཅས་སའི་གོ་ལ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཐོག་ནས་ལུལ་

མེད་བཅོས་ཏེ། དེ་དག་པོད་ཀྱི་འབྲུང་འབྲུང་མི་
རབས་ཚོའི་དུམ་ལམ་དུ་ཅམ་ཡང་གར་རྒྱ་མེད་
པའམ། ཡང་ན་འབྲེམས་སྟོན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་རྩ་
བུར་འབྲུར་བ་བྱེད་ཚེད་སྟོགས་ཡོངས་ནས་འབད་
བཅོན་བྱ་དགོས་” ཞེས་དང་།

ཡང་། “པོད་དང་། པོད་མི། དེ་བཞིན་
པོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ནས་
བརྟེན་ན་པོད་ཅེས་པའི་མིང་དེ་ངོས་པར་དུ་གཏོར་
བརྟེན་གཏོང་དགོས་པ་དང་། པོད་རང་སྐྱོང་
རྒྱུ་ལ་ཟེར་བ་མི་འོང་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་
ནང་ལྷ་བརྟེན་གཏོང་དགོས་” ཞེས་བཤད་ཡོད་
པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོ་པས། “བརྟན་རྒྱུང་མེད་
པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་རྩ་རམ་ས་ལམ་ཡོད་པའི་
དུ་ལའི་རྒྱ་མ་དང་། ཁོང་གི་ཡུལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་
ཡིན་པས་ང་ཚོས་དེ་དག་ ‘མང་ནས་གཏོར་
བཞིག་’ གཏོང་དགོས་” ཞེས་ཉེན་བརྗོད་ཡང་
བཏང་ཡོད་པ་རེད།

པོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུ་ལ་ཟེར་བའི་ད་ཡོད་
དམར་པོའི་འགོ་གཙོ་གྲང་ཆེད་མི་ཡིས་གཏམ་
བཤད་སྟེལ་བ་ཁག་ནས་དེ་དང་སྐབས་པོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཐོག་དུག་གཞན་གྱི་དུག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཐུབ་ཅིང་། གྲང་གིས།
“དམར་པོ་གཙོ་གསལ་པ་ནི་པོད་མི་ཚོའི་ཕ་མ་རྩ་
བུ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཕུ་གུའི་ (པོད་མི་
ཚོའི་) དགོས་མཁོར་དུས་ཅུག་དུ་བསམ་ཤེས་
ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཏང་ནི་པོད་མིའི་སངས་
རྒྱལ་དངོས་ཡིན་” ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་དང་།
ཡང་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་མཚན་སྟེད་སྟེད་
འདེབས་ཞུ་སྐབས་ཤིག་དུ་ཁོ་པས་ག་ལེ་བཤད་
ཡོད་ཅེ་ན། “དུ་ལའི་ནི་མིའི་གདོང་ལ་གཅན་
གཟན་གྱི་མེས་དང་རྩན་པའི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་
ཡིན།རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་མི་
བྱེད་མཁན་རྣམས་འགོ་བཟེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་

ཆང་གི་མེད་” ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་བེད་
རྒྱུད་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་པོད་མིའི་རང་དབང་
འཐབ་ཚུད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རྣམས་ཀྱང་གིས། “ད་
རྩ་ང་ཚོས་དུ་ལའི་རྩ་ཚོགས་དང་ཁྲག་དུ་བྱོ་བའི་
འཐབ་ཚུད་དུག་པོ་བྱེད་སྐབས་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགྲ་དང་
རང་སྟོགས་བར་གྱི་ཁྱོད་གི་ང་གསོན་གྱི་འཐབ་
ཚུད་ཅིག་ཡིན་” ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད།

**པོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། རྩི་རྒྱལ་
བཅས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམ་པར་པོད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཐད་བསམ་རྒྱུ་གང་འདྲ་
ཡོད་དམ།**

ཉེ་དུས་པོད་ནང་ལྷོ་དོ་གཅིག་ཙམ་མིང་ཞི་ཚོལ་
རྣམས་འབོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་བརྟེན་དུ་བྱུང་བ་
འདིས་ག་ལེ་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་ད་བར་པོད་ཐོག་མཁའ་གསལ་བརྒྱུད་གི་སྲིད་བྱས་
ལག་བརྟེན་བྱས་པ་དང་རྩན་གཅིག་དུ་སྟོན་བརྟེན་
དམའ་འཕེབས་ཀྱི་རྒྱལ་གཏམ་མང་པོ་ཞིག་སྟེལ་
དང་སྟེལ་ལུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཚོར་
འབྲུལ་ཡིན་པའི་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱ་ནག་གི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་མིང་རྣམ་པར་ཁོང་
ཚོའི་སྲིད་བྱས་ཁག་ཚོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་གནས་
ལུགས་སྟན་རྒྱུ་ལ་ཞུ་མཁན་གྱི་གསུ་སྟོད་མིའི་
དམར་པོ་གཙོ་གསལ་པ་ཐོག་མར་འཇུགས་མཁན་
དང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་པོད་དུ་དབང་རྒྱུར་བྱེད་ཐུབ་
པའི་གཙོ་བོའི་ལས་དོན་རྒྱུབ་མཁན་འབའ་པ་ལུན་
ཚོགས་དབང་རྒྱལ་ཡང་ཡོད། ཁོང་གིས་སྲིད་
འཛིན་དུ་ཅིན་ཐའོའི་མཚན་ཐོག་སྟེ་ལོ་ ༡༠༠༤
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༤ འཁོད་པའི་སྟན་ལྷོ་ཞིག་
ཐུལ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་། “པོད་རྒྱུངས་ཀྱི་གུལ་
ལུས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་བྱེད་རྒྱུའི་
ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། གནད་དོན་གྱི་ཁོ་པོ་
དེ་སྟེ་སྟོགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནང་སྲིད་
གཅོང་མ་ཡིན་གཤིས། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་གྱི་

སྟོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་ལོག་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
རང་སྐྱོང་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཁུལ་
དུ་སྟེ་སྟེས་ཐད་འབྲུར་བ་འགའ་གསལ་གཏོང་རྒྱུའི་
རེ་འདུན་ཁོ་ན་ཙམ་མེད། དོན་དེའི་ཁོ་པོ་དང་དེ་
བཞིན་སྟོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་བསམ་སྟོན་ངོས་
འཛིན་ཐད། ཆང་མར་གཅིག་གྱུར་གྱི་ངོས་འཛིན་
འབྲུང་སྲིད་པ་དང་། ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་
འབྲུང་དགོས་ངོས་ཀྱང་རེད། མང་གཞི་དེའི་ཐོག་
གྱུང་དབང་དང་དུ་ལའི་རྒྱ་མའི་སྟོགས་ནས་མེས་
རྒྱལ་ཁོང་དུ་སྟེ་རྒྱ་ལོས་འཚམས་ལེགས་སྟོན་བྱེད་
རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་རང་སྐྱོང་དབང་ཆ་དོན་འབྲོལ་
བྱེད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་རྩ་ཚོགས་བྱེད་པའི་གནད་དོན་
ཐད་གཞི་ཚུའི་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་བྱུང་རྒྱུ་
ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་སྐར་ཡང་ཡག་དུ་སྟེན་པའི་
ཐུན་མོང་གི་ཆབ་སྲིད་བརྟེན་གསལ་གནད་དངོས་སུ་
སྟེལ་ཐོག་ འཚམ་མཐུན་མངའ་གོགས་ཀྱི་རྣམ་
པའི་ཁོད་དུ། པོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་གནས་ཁག་
གཅིག་གྱུར་གང་འདྲ་བྱ་རྒྱུའི་ཞིབ་ཕྲིའི་རྣམ་པ་
དང་། ལག་བརྟེན་དུས་གཞི། གོ་མིམ་བུ་ཐབས།
ཐ་ན་ད་དུང་རང་སྐྱོང་ས་གནས་ཁག་གིས་གནས་
སྐབས་བར་བཞུལ་རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་གྱུར་གྱི་
གོས་མོལ་ལས་ཁུངས་འཇུགས་པ་དང་། ཡང་ན་
བབ་བརྟེན་བྱ་ཐབས་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་ནས།
གཅིག་གྱུར་རང་སྐྱོང་གི་ཁོ་པོའི་ནང་དོན་དང་
དམིགས་ལུལ་ལ་འགན་ལེན་དང་འགན་སྲུང་བྱེད་
རྒྱ་རྒྱུད་པ་བཅས་ཆང་མ། འཐབ་དུས་ཀྱི་གཞིགས་
རྒྱུང་མིང་པ་དང་། ཁོག་ཡངས་དུལ་ཆེ། རྒྱན་
ལྷའི་བརྟེ་དུང་གི་ཐོག་ནས་སྟོགས་ཁག་ཆང་མས་
ཕན་ཚུན་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཐོག་ གོས་མོལ་གང་
ལེགས་བྱེད་པ་དང་། མང་གོས་ལེགས་བརྒྱ། རྒྱུན་
སྲུང་དགོ་རྒྱུག་ གོས་མོལ་གཅིག་གྱུར་བཅས་
བྱེད་དགོས་” ཞེས་གསལ་འདུག།

རྒྱ་ནག་དུ་བཅའ་སྡོད་ཚུལ་པ་པོ་སྤང་ལི་
 རྒྱུ་ལ་མཚན་དཔལ་གིས་ཚོད་སྐྱོད་བྱེད་གཞི་
 འདིར་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད། ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཐོག་མའི་ཤིང་
 འཛིན་ལ་ཞེས་པའི་དུས་དེ་བཟོག་རང་གི་བསམ་
 རྒྱུ་མཚོན་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་སྤེལ་བའི་ནང་
 ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་ནག་གིས་ཁ་བྲལ་ལ་རོ་ཚོལ་བྱེད་
 པའི་འབྲེལ་ཚོད་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་པའི་གསལ་
 ཉེན་བྱས་འདུག ཁོང་གི་ཚོམ་ཡིག་ནང་འཁོད་
 དོན། “ མི་འདི་ཚོས་རང་གི་མི་ཚེའི་མདུན་
 ལམ་ཕྱི་ལ་ཁ་བྲལ་ལ་རོ་ཚོལ་བྱ་རྒྱུར་བརྒྱལ་
 ཟེན་པར་བརྟེན། རང་གི་སྤོང་འཆར་སློབ་ཚོར་
 འབྲུལ་ཡིན་པ་དེ་རོ་གཞོང་མི་དགོས་པའི་ཐོག་
 གས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཁོང་
 ཚོས་རང་གི་དབང་ཆ་དང་གོ་གནས་ཤོར་རྒྱུའི་
 འཛིགས་སྤང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་” ཅེས་དང་།
 ཡང་། “པོད་ནང་ཞི་བདེ་ཡོང་བའི་ལམ་
 ཁ་ལམ་ལུས་འབྲེལ་ཤོས་ནི་དུ་ལའི་ལྷ་མ་བརྒྱད་རྒྱ་
 དེ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་པོད་དུ་སྦྱིར་སྤེལ་མཛད་
 མ་ཉིད་དུ་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་སེལ་ཐུབ་
 ཀྱི་རེད། ད་ལྟོ་ཆར་ (རྒྱ་ནག་ལ་) བསམ་
 འདུན་འཆར་སྤངས་ངན་པའི་རིགས་ཡོང་གཞི་
 མང་ཆེ་བ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དུ་ལའི་ལྷ་མར་
 ཚོག་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་དེ་ལས་
 ཐད་ཀར་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན། དུ་ལའི་
 ལྷ་མ་ནི་པོད་རིགས་དགེ་འདུན་པ་ཚོའི་ (ཚོས་
 ལུགས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུབ་ཁོངས་) ཅང་འགྲན་
 ལྷ་བྲལ་བའི་ཚད་མཐོའི་གནས་བབ་བརྒྱུད་ཡོད་
 པར་བརྟེན། ཁོང་ལ་རོ་ཚོལ་རྒྱུ་གཏོད་ལུ་
 དགོས་ཞེས་དགོས་འདུན་བཏོན་པ་དེ་ནི་དོན་
 དངོས་ཐོག་ནས་རང་གི་ལ་མར་དམའ་འབེབས་
 བྱེད་དགོས་བརྗོད་པ་དང་ཁྲུང་པར་མེད་པར་གྱུར་
 ཡོད་” ཅེས་བྱས་འདུག

ཚོམ་པ་པོ་སྤང་ལི་ཞུང་ནི་ཉེ་དུས་རྒྱ་རིགས་
 མཁས་དབང་སུམ་ཚུ་ནས་པོད་ཐོག་བསམ་འཆར་
 དོན་ཚན་ ༡༢ འཁོད་པའི་བརྒྱལ་མཁའ་ཞིག་
 སྤེལ་ཡོད་པ་དེ་ཐོག་མར་འགོ་འཇུགས་གནང་
 མཁའ་ཡང་ཡིན། བརྒྱལ་མཁའ་དེ་སྤེལ་བ་
 གས་བརྒྱུད་དེ་ཆ་རྒྱ་རིགས་ཚོམ་པ་པོ་དང་།
 མཁས་དབང་། འགྲོ་བ་མིའི་སྤོང་ཐང་དང་ཁོར་
 ཡུག་དོན་གཉེར་བ་སོགས་དེ་བས་མང་པོས་རྒྱུ་
 སྐྱོར་གྱི་རྒྱལ་པ་མཚོན་བྱེད་མིང་དགས་འགོད་
 བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
 གོང་གསལ་བརྒྱལ་མཁའ་གཏམ་གྱི་དོན་ཚན་
 དང་པོར། “ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་
 བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་སྤྱི་གསལ་གཅིག་རྒྱུད་པའི་དུལ་
 བརྒྱལ་སྤེད་སྤངས་དེས་མི་རིགས་ལན་ཚུན་
 དབར་འཁོར་འཛིན་ཡོང་གཞི་དང་། (པོད་ནང་
 གི་) གནས་བབ་དེ་བས་ཇ་དྲག་ཅན་དུ་འགྱུར་
 རྒྱུའི་མཇུག་འབྲས་ཡོང་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་མེས་
 རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་རྒྱུད་
 གི་དམིགས་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱུར་འགོག་རྒྱུ་ཚེན་པོ་
 ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་དེ་དག་མཚམས་འཇོག་
 ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ལུ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་” ཞེས་དང་།
 དོན་ཚན་གཉིས་པར། “ང་ཚོས་དུ་ལའི་
 ལྷ་མ་མཚོག་གིས་འདོན་གནང་མཛད་པའི་ཞི་བའི་
 འབོད་སྐུལ་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་བརྒྱལ་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཚོད་རྒྱུ་འདི་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། ཞི་བདེ།
 འཚོ་བ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཕ་དོན་དམ་འཛིན་གྱི་
 ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ང་ཚོས་ཉེས་མེད་མང་ཚོགས་ཐོག་འཚོ་བའི་བྱ་
 སྤོལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་ཡང་སྤོལ་བརྗོད་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དོས་ནས་ (པོད་
 ཅང་) དྲག་པོའི་གཞོན་བཅོར་བྱ་རྒྱུ་མཚམས་
 འཇོག་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་བྱགས་དྲག་གིས་བྱེད་
 རྒྱུ་དང་། སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པོད་མིའི་སྤྱི་གསལ་ནས་

ཀྱང་འཚོ་བའི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་རྒྱ་མེད་པའི་
 གཞིན་སྐུལ་ལུ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་” ཞེས་གསལ་བ་རྣམ་།
 བརྒྱལ་མཁའ་འདིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་པོད་ཀྱི་
 དཀའ་རྒྱུ་བསལ་རྒྱུར་ལ་པོད་ཀྱི་
 ཚེན་པོ་མཚོག་དང་ཐད་ཀར་ཞི་མོལ་བྱེད་དགོས་
 པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
 རྒྱ་ནག་དུས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དུང་
 ཚེ་ (འདས་པོ་) དུལ་ལའི་པང་གི་གསུང་བཤད་
 ཟིན་བྱས་འགོད་མཁའ་རོན་མིང་གིས་པོད་ནང་གི་
 ཇ་དྲག་གནས་བབ་ཐོག་རྒྱ་སྤྱི་གསལ་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་
 འཛིན་གྱི་ཡོད། ཐའེ་ཐུན་དུ་བཅའ་བཞུགས་རོན་
 མིང་གིས་འདི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་
 ཞེས་ཀྱི་ཀྱེ་མས་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཤོག་ལ་གནས་
 རྒྱུའི་སྤོལ་བྱས་དོན། “དུ་ལའི་ལྷ་མས་སྤྱི་
 བར་གསུམ་དུ་པོད་འབྲེལ་གནད་དོན་ཁག་ཞི་བའི་
 སློབ་མཁའ་གཅོད་ཡོང་བའི་བྱོས་འཆར་འདོན་
 གནང་མཛད་ཡོད་པ་དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་དོས་འཛིན་
 གསལ་པོ་ཐོབ་ཡོད། དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་
 གས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་དུ་ལའི་ལྷ་
 མར་པོད་ནང་གི་ ‘དོན་རྒྱུན་གཟུབ་གཟུབ་ནན་
 ཉན་གྱིས་འཆར་འགོད་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་གྲ་
 བརྒྱུད་ཡོད་’ པའི་སྤོལ་འཇུགས་བྱས་ཡོད་”
 ཅེས་བརྗོད་འདུག
 རོན་མིང་གིས་སུ་མཐུད་བརྗོད་དོན།
 “གོང་གསལ་གནས་རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་གཅིག་
 མཐུན་གྱི་ལམ་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
 པས་སྤོལ་བྱུང་གཏོ་ཅི་དུང་གི་མགོ་ལ་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༥༧ ལོའི་གནས་བབ་སྤོལ་མེ་ཚེའི་མི་གསོད་
 ཁྲག་སྤོལ་གྱི་ཉེས་ལྷན་གཤམས་པ་དང་། ཁོང་པར་
 ‘དང་གི་སྤྱི་གསལ་འཇུགས་ཁ་བྲལ་གཏོང་བ་དང་།
 ཟིང་འབྲུག་ལ་རྒྱུ་སྤོལ་བྱེད་པའི་’ ཉེས་འཇུགས་
 བྱས་ཡོད་” ཅེས་དང་།
 ཡང་། “དུ་ལའི་ལྷ་མས་གལ་ཏེ་ཟིང་ཆ་

མུ་མཐུད་གནས་ཚེ་ཁོང་པ་དགོངས་ལྷུ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་ཟིན་ཡོད་པ་རེད། འདྲི་ལེ་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ནང་གནོན་ཤུགས་ཚེན་པོ་རྒྱན་ཡོད་པ་དང་། གཤམ་ཉེ་ཁོང་ཉིད་དངོས་འབྲེལ་ཐོག་བཤེས་ཡོལ་དུ་སྐབས་ཚེ། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་བོད་མི་རྣམས་ཤིན་ཅང་ནང་གི་རང་བཅོན་ལས་འགུལ་རི་བཞིན་འཛིགས་སྐྱུལ་རིང་ལུགས་པའི་གཟུགས་སུ་འགྲུབ་རྒྱུར་རུས་ཤུགས་ཚེ་ཤོས་འདོན་སྲིད་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རྣམ་གྱི་དུས་པ་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོར་བོད་མིའི་རེ་འདོད་ལ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཐོག་དེ་བས་དྲག་གནོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྣམ་འདོགས་བྱེད་ས་

ཞིག་རེག་རྒྱ་རྒྱ་ལོ་” ཅས་བཞོན་འདུག སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་ ༥༠ ལྷག་གིས་སྲིད་འཛིན་དུ་ཕྱུ་ཅིན་ཐའོར་ཡོངས་གྲགས་སྟན་ཞུ་ཞིག་སྐུལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་འཁོད་དོན། “མཁས་པ་ཚོས་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་དོན་ལ་གཞུགས་པ་དང་རྣམ་དུ་ད་པན་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་རིམ་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་འཛུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་གཞིའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་འདི་ནི་ཤེས་རིག་གི་ཐོག་ནས་དཔུང་བྱའི་སྤོང་ཚན་ཅས་ཞིག་མ་ཡིན་པར། འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་མི་

སྲིད་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ཤུལ་གཞག་དང་། འཛམ་གླིང་རིག་གཞུང་ཚེན་པོའི་ཤུལ་འཛིན་གྱི་བཅའ་ཞིག་ཡིན།ད་རྣམ་ (བོད་ནང་) ཞེ་འཇགས་མེད་པའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཉེས་འགན་ཡོངས་རྒྱུ་གསུ་ལའི་རྒྱ་མར་དཀྱིས་པ་དེས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱི་གས་ནས་ (བོད་ནང་) ཡོངས་གྲགས་འདོད་རྒྱུ་མཁས་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་འབྲུང་ཙུ་ངོ་མཁོང་ཚོའི་སྲིད་བྱས་ནོར་འཇུལ་ཅན་དེ་ཡིན་པ་སྤོངས་མ་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་ཁས་ལེན་ཡོ་བསྐང་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་སེམས་འཆང་གི་མེད་པ་དེ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་” ཅས་གསལ་འདུག །

ལེ་ཚན་གཉིས་པ། རྒྱ་ནག་པའི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་དང་། པེ་ཅིང་ཨོ་ལེ་མ་པི་ག་ཚེད་འགྲུག། མི་རིགས་ཀྱི་ཚོད་རྫོག

(སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་སྤེལ།)

མི་རིགས་ཀྱི་ཚོད་རྫོག་ཐོག་པེ་ཅིང་གཞུང་དང་། བོད་མིའི་བྱེད་ཐབས་ལངས་སྤྱོད་གསུ་ བོད་མི་ཚོར་སེམས་འཆང་དྲག་པོ་ཡོང་གཞི་ཞིག་ཟེ། རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བོད་རྒྱའི་མི་རིགས་དབར་འབྲེན་འགྲུས་བཟོ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མིའི་ཞི་ཚོལ་ཁག་ལ་སྤྲད་འདོགས་བྱས་ཉེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྫོག་ཐོང་བཟོ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ལ་འགན་ཁུར་མེད་པའི་རྒྱན་པོ་ཞིག་འགྲེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཚང་མས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་མི་མང་གི་འཐབ་ཚིང་འདི་ནི་པེ་ཅིང་གཞུང་གི་ནོར་འཇུལ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཁག་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚིང་ཅིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་ནག་གྱི་ལམ་ཁབ་དང་། རིག་གཞུང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚིང་ཅིག་མིན། གསལ་པོར་བཞོན་ན། བོད་མིའི་འཐབ་ཚིང་ནི་

བོད་འདི་རྒྱ་རིགས་གངས་མང་གི་ཁོང་དུ་སེམ་ལལ་འཇུག་རྒྱུར་དམིགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ཁག་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཉེ་དུས་བོད་ནང་ཞི་ཚོལ་རིམ་པ་བྱུང་དང་འབྲུང་བཞིན་པ་འདི་དག་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་གོང་གསལ་ལོར་འཇུལ་གྱི་སྲིད་བྱས་རྣམས་སྤོང་བསྐྱུས་ཀྱིས་བོད་མི་ཚོར་དེ་སྤེལ་ལས་ལྷག་པའི་རང་དབང་སྲོད་རྒྱའི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྐྱར་ཡོང་བའི་གསལ་འདེབས་བྱ་རྒྱུའི་རྣམ་འགྲུར་ཅོམ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ཡོངས་ལ་འབོད་སྐུལ་གྱི་གསལ་བསྐྱེད་ཤིག་སྤེལ་གནང་མཛད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་། “ད་རེས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདིས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རི་ཅོམ་རྩ་དྲག་ཡིན་མིན་དང་། གང་སྐྱར་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲིག་ཆགས་

ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། རྩ་དྲག་དང་ཐབས་སྤུག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་འདོངས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དཔུང་བྱེད་རྣམ་པར་ཞི་བདེ་དང་བདན་རྒྱུང་ཡོང་བར་མཉམ་རུབ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་མོས་ཡོད་པ་གསལ་བཞོན་བྱས་ཡོད།ས་སྤྱོད་གསུ་གང་དུ་ཡོང་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་རྒྱ་རིགས་སུ་རྒྱ་ཚོར་སེམས་ཚོར་དྲག་པོའི་སྤོང་རྣམས་ང་ཚོ་མི་རིགས་དབར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་རྣམས་སེལ་ཆེད་མཐུན་འགྲུར་དང་། ལྷག་དོན་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་བཞིན་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་གུ་ཡངས་དང་བསམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཞི་བདེ་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་བར་རོགས་རམ་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་བསྐུལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་” ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་རེད། **རྒྱ་ནག་གི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་སྤྱོད་ལུ་ལུ་གི་གནས་ཚུལ་འགོད་**

**སྤྲུལ་བྱེད་པ་དེ་ས་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོད་རྫོག་
བརྗོད་གྲིལ་ཡོད།**

པེ་ཅིང་གཞུང་ནས་ཁོང་ཚོའི་དྲིལ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཡོ་
བྱེད་ཚ་ཚང་པེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་བྱུང་བའི་
ཞི་ཚོལ་དེ་དག་ཀྱི་རིགས་མི་མང་ལ་དོ་སྐོལ་བྱེད་
པའི་དོ་བོར་སྐྱུར་ཐབས་འབད་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
ཀྱི་ནག་ཉུང་ལཱ་ལྟེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚབ་འབངས་མི་
མེར་ལ་གཞུང་གི་སྤངས་འདོན་འོག་ཡོད་པའི་
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་མཁོ་འདོན་བྱས་པའི་གསར་
འགྱུར་དང་། གནས་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས་སྤོང་དབང་
མེད་པའི་གནས་སྤངས་འོག་དེ་ཉུང་བྱེད་
ཚུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི་ནག་པའི་མི་རིགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་བྱུང་མཆེད་དུ་གྲོགས་ཀྱི་ཡོད། པེ་
ཅིང་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ལྷེ་དང་ཅེད་མོ་ཅེད་
ཟེན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་ཀྱི་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་
འབར་གསལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་ནག་གཞུང་
གིས་ཨ་རི་བར་དོ་སྐོལ་བྱེད་པའི་སྐྱུ་ལ་སྤོང་
འགྲུལ་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཨ་རིའི་
སྤོང་འདོན་ཁྲིམ་ཚོལ་ནས་ཀྱི་ནག་གི་སྤོང་འདོན་
ཅང་ཅེ་མེན་ལ་དགོངས་མེལ་ལྷེ་ཆེད་ཁ་དབར་
ཐོག་མ་བཏང་བ་དེར་ལ་ལན་མ་བྱས་པའི་ཁར།
ཀྱི་ནག་དབུས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་འབར་གསལ་
ཀྱི་དོན་རྒྱུན་བྱུང་མ་ཉིད་དུ་མི་དམངས་ཉེན་རེའི་
གསར་ཤོག་དང་། བརྒྱུད་ལམ་གཞན་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བྱུང་བསྐྱབས་བྱས་གསལ། དོན་རྒྱུན་
དེ་ནི་ཆེད་དུ་བཅོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤོང་བྱུར་
དུ་བྱུང་བ་མེན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཀྱི་
ནག་གི་འོད་སྤངས་ནང་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་
དང་། དེའི་ལན་ལག་ལས་ཁང་བཅས་པར་དོ་
སྐོལ་བ་འོར་འདོན་བྱུང་བའི་སྤོང་སྐྱུ་ལ་འཁོར་
གྲོགས་ཀྱི་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་
དེ་མཚུངས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ཀྱི་

ནག་ཏུ་ཨེ་ག་ཡའི་རྒྱ་ཅེད་པོ་ལོའི་འགྲན་བསྐྱུར་
འཚོག་སྐབས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་ཉི་
འོར་གི་སྤོང་དེ་བརྗོད་སྤོང་ཞེས་པ་བྱུང་སྐབས་
བཅས་སུ་ཉི་འོར་མི་རིགས་ལ་དོ་སྐོལ་བྱེད་པའི་
སྐྱུ་ལ་སྤོང་ཡང་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གནས་ཚུལ་
འཕེལ་རིམ་དེ་དག་ཐོག་དོ་སྤོང་མཁུ་མང་
པོ་ཞིག་གིས་སྤོང་མཁུ་མང་ལ་དོ་སྐོལ་བྱེད་ཅེ་
ན། འདི་ལྟར་ཉེ། མི་རིགས་ལ་དོ་སྐོལ་བྱེད་པའི་
ལས་འགུལ་འདི་དག་ཐོག་མར་ཀྱི་བརྗོད་བྱུང་བ་
ནས་སྤོང་བྱུར་དུ་མེད་པར་བྱུར་བཅས་ལ་གཞིགས་
ཆོ། དེ་དག་གི་སྤོང་མཁུ་མང་གི་སྤོང་མཁུ་མང་
གཞུང་ཡང་ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག
འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་འདོན་རྒྱུན་གཉིས་
ཀའི་སྐབས་ཀྱི་ནག་ལ་ཁེ་ཕན་ལས་གཞན་ཚབས་
ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ཞི། དོ་སྐོལ་ནང་ལུགས་མཁུ་
ཚོས་ཀྱིའི་དབང་འདོན་པ་རྒྱལ་ཨ་རི་བར་དང་།
ཉི་འོར་པའི་མདུན་སར་སྤོང་སྤོང་དུ་མེད་
ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྤོང་བརྗོད་བྱས་ཡོད་པ་ནས་
མཐོང་བྱུང་ཅིང་། ད་དུང་ནི་འདུས་མི་ཀ་
ཨིན་ཀེ་མཁུ་ཞེས་པའི་དུས་དེ་བཀྱི་ཚོལ་སྤོང་
པ་མེད་འོག་འཕེལ་དབུང་སྤོང་བྱས་དོན། “སྤོང་
མཁུ་ཚོས་ཉི་འོར་པ་དང་། ཨ་རི་བར་དོ་སྐོལ་
བྱུང་བའི་སྐྱུ་ལ་སྤོང་བྱས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྗེས་ལོར་
འཕེལ་མི་འདུས་པའི་གནས་སྤོང་སྤོང་ལྟར་ཉེ་
དངས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཁོང་
ཚོའི་ལམ་སྤོང་མཁུ་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་བ་རེད་”
ཅེས་བརྗོད་འདུག
བོད་ནང་ཞི་འཇགས་མེད་པའི་གནས་
བབ་དང་འབྲེལ་ཆགས་སྤོང་སྤོང་གི་གནས་ཚུལ་
འགོད་སྤོང་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཀྱི་རིགས་མང་
ཚོགས་ཐོག་མཇུག་འབྲས་ངན་པ་ཇི་ལྟར་ཐོན་ཀྱི་
ཡོད་པ་བཅས་ནི་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོར་སྤོ་
ཕམ་ཡོད་གཞིའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་

པ་ཀྱི་རིགས་མཁུ་མང་དང་དང་། ཚོལ་པ་པོ། འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བ་བཅས་ཁག་གཅིག་
ནས་བསམ་འཚར་དོན་ཚུན་ ༡༢ འགོད་པའི་སྤོང་
ལུ་ཞིག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢
ཉིན་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་པ་ནས་ཤེས་བྱུང་བ་
སྟེ། སྤོང་ལུ་དེའི་དོན་ཚུན་དང་པོར། “ད་ལྟའི་
ཆར་ཀྱི་ནག་གཞུང་འབྲེལ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་
སྤོང་མཁུ་མང་གི་ཀྱིང་པའི་དྲིལ་བསྐྱབས་བྱེད་སྤོང་སྤོང་
དེས་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་དབར་འཁོན་འདོན་ཡོད་
གཞི་དང་། (བོད་ནང་གི་) གནས་བབ་དེ་བས་
ང་དག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་མཇུག་འབྲས་ཡོད་
བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་མེས་ཀྱི་ལ་གཅིག་ལྟར་སྤོང་
སྤོང་བྱེད་པའི་སྤོང་མཁུ་ཀྱི་དམིགས་ལུ་ལ་
བསྐྱུར་བྱུར་འགོག་རྒྱུན་ཚུན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་
ང་ཚོས་དེ་དག་མཚམས་འཇོག་ཡོད་པའི་འབོད་
སྐྱུ་ལ་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན་” ཞེས་དང་།
དོན་ཚུན་གཉིས་པར། “ང་ཚོས་དུ་
ལའི་མ་མཚོག་གིས་འདོན་གནང་མཇུག་པའི་
ཞི་བའི་འབོད་སྐྱུ་ལ་ལ་ཀྱི་བརྗོད་དང་སྤོང་མཁུ་
རིགས་ཀྱི་ཚོད་རྫོག་འདི་བསམ་པ་རྒྱལ་དག་དང་།
ཞི་བའི་འཚོ་བ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཅ་དོན་དམ་
འདོན་ཀྱི་ཐོག་ནས་མེལ་ཐབས་ཡོད་པའི་རེ་བ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཉེས་མེད་མང་ཚོགས་ཐོག་
འཚོ་བའི་བྱ་སྤོང་གང་འདྲ་ཞིག་སྤོང་ལུ་ལ་
བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཀྱི་ནག་གཞུང་གི་དོས་
ནས་ (བོད་ནང་) དུག་པོའི་གཞན་པཅོར་བྱ་
བྱུ་མཚམས་འཇོག་ཡོད་པའི་འབོད་སྐྱུ་ལ་ལུགས་
དུག་གིས་བྱེད་བྱུ་དང་། སྤོང་མཁུ་མཚུངས་བོད་
མིའི་སྤོང་མཁུ་ཀྱང་འཚོ་བའི་ལས་འགུལ་ནང་
ལུགས་ཀྱི་མེད་པའི་གཞན་སྐྱུ་ལ་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན་”
ཞེས་འཁོད་ཡོད་པས་ཡིན།
བོད་ལ་མཚོན་ན། ཀྱི་དབང་འདོན་
པ་ཚོས་གནད་དོན་ཁག་ལྟེ་ཐོག་མི་རིགས་ཀྱི་

འཁོར་ཚོད་བཟོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དང་པོར་ཀྱང་
ནག་གི་སོ་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་མི་ལོ་རྒྱུ་
པའི་དོ་བོར་བརྟུན་ཏེ་དྲག་ལས་བརྒྱུ་ལ་བརྟུན་
བོད་ཀྱི་མི་རིགས་གཉིས་དབར་དབྱེན་དྲུག་གི་
ཀྱི་ཡོད། གཉིས་པར་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་
ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གཏོན་
འདྲེའི་གཟུགས་སུ་འགྲུབ་ཐབས་འབད་བཅོམ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་དེས་བོད་མིའི་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ལ་དོ་ཚོག་གཏོང་གི་ཡོད། གསུམ་པར་ཀྱང་ནག་
གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐོག་གཏུག་རྒྱ་བཞེན་པོས་
དྲག་གཞོན་བྱེད་པ་དེས་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་
ཡིད་ཆེས་དེ་བས་མེད་པར་ཆགས་རྒྱའི་ས་པོན་
རྒྱན་གྱི་ཡོད། བཞི་པར་ཀྱང་ནག་གཞུང་གིས་གསར་
འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ (མི་རིགས་ཀྱི་)
འཁོར་འགྲུས་བཟོ་རྒྱུ་དང་། རྟོགས་རྒྱུར་གི་གནས་
རྒྱུ་ལ་སྤེལ་རྒྱུར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེས་ཀྱང་
རིགས་མི་མང་ཁྲི་དེ་བས་མ་ཉོགས་ཡོག་ཏེ་གི་
གནས་རྒྱུ་ཡོང་གཞི་ཆེ་རྒྱ་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱ་
པར་ཀྱང་ནག་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་རིགས་སྤོབ་
རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཚོར་བོད་མིའི་དོ་ཚོལ་ལ་ཁ་གཏད་
གཅོག་པའི་ཁོང་ཚོར་རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་ཚོལ་རྒྱད་
འབོད་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་མ་བྱེད་པ་དེས་བོད་
ཀྱི་མི་རིགས་གཉིས་དབར་དབྱེན་དྲུག་གིས་པ་རྣམ་
ཏོག་ཡོང་གཞི་བཟོ་གི་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན།

གཞུང་གང་ཡང་རུང་བའི་ལས་འགན་
ཞེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞི་བདེ་རྒྱུང་འཇགས་འགན་ལེན་
བྱ་རྒྱུས་མཚོན་གཞུང་འཛིན་གྱི་ལས་སྤོབ་ཡག་
པོ་ཞིག་བརྒྱན་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དངོས་ཐོག་
སྤྱི་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐོབ་ཏེ་དམིགས་ལུ་ཡང་ཀྱང་
ནག་ནང་འཆམ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་
འཇུགས་རྒྱན་བྱ་རྒྱུ་དེ་རང་རེད། དྲག་གཞོན་བྱེད་
པ་དང་། བཅོན་ལྷགས་ཀྱིས་སྤོབ་གཏུག་གཏོང་
བ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུང་འཇགས་བག་ཐབས་

ཡོང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱེད་མི་ཐུབ་ལ། ཀྱང་ནག་
གིས་མཐུགས་བརྒྱུད་བྱ་སྤོབ་ལ་བཞེན་ནས་བོད་
དོན་ཐག་གཅོད་ཡོང་རེ་བྱེད་པ་དེས་བོད་ཀྱི་མི་
རིགས་གཉིས་དབར་འཁོར་ཚོད་ཆེ་བོས་བཟོས་
ཡོད། དྲག་པོའི་གཞོན་ལྷགས་སྤོབ་པ་དང་། རྒྱལ་
གཅེས་ཚོས་གཅེས་ཞེས་པའི་སྤོབ་གསའི་ལས་
འགུལ་སྤོབ་ལ། དེ་བཞིན་གསར་ལམ་ཁག་གིས་
བོད་ནང་རྒྱུང་འཇགས་མེད་པའི་གནས་བབ་
དམིགས་འབེན་དུ་བརྒྱུད་ནས་གནས་རྒྱུ་འགོད་
སྤོབ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་
ཐོབ་ཏེ་དམིགས་ལུ་ཡང་བྱ་གསུམ་པའི་འཆམ་མཐུན་
གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཇུགས་རྒྱན་བྱ་རྒྱུར་འགོག་
རྒྱུ་བཟོ་གི་ཡོད།

ཀྱི་རིགས་མཁུས་དབང་རྣམ་པའི་རྒྱན་
ལྷའི་དོན་ཚན་བཞི་པར། “ང་ཚོའི་བསམ་པར་
བོད་རང་སྤོང་རྒྱུང་སྤོང་གི་དམར་ཤོག་འགོ་བྱིད་
ཚོས་རྒྱུ་ཡིད་ཅི་ཚོས་གོས་སྤོབ་པའི་འཕར་རྒྱུང་
དང་། མིའི་གདོང་ལ་གཅན་གཟན་གྱི་སེམས་དང་
རྒྱན་པའི་གདོན་འདྲེ་ཡིན་ལྷགས་སོགས་དེ་རྒྱ་རིག་
གནས་གསར་བཞེད་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་བཞེད་ཚོགས་དང་ཆ་
འདུ་བ་བཞོལ་སྤོབ་བྱེད་པ་དེས་གནས་རྒྱུང་སྤོབ་
འཇགས་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་ལ། དེ་
བས་ཀྱང་ནག་གི་གཟུགས་བརྒྱུད་མཐོང་འདེགས་བྱ་
རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ། ཀྱང་ནག་
གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤོབ་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་ནང་
མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་བརྒྱུད་པོ་འཆང་
བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་འདྲིའི་དེར་རབས་སྤྱི་
ཚོགས་དཔལ་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་དང་མཐུན་པའི་
གཞུང་སྤྱི་འཛིན་རྒྱུང་བྱེད་ཐབས་ཤིག་གཏོང་
དགོས་པར་ང་ཚོས་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་”
ཅས་འཁོད་ཡོད་པ་འདྲིས་ཤོང་དུ་བཞད་མ་ཐག་
པའི་ང་ཚོའི་རྒྱུང་ཆ་དེར་བདེན་ཆ་ཇི་ཅམ་ཡོད་
མེད་གསལ་སྤོབ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་གམ།

ཀྱང་ནག་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་
གང་པོ་རྒྱུ་ཡིས་བོད་རྒྱུར་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་སྤོབ་
བ་དེའི་འགོ་བཙུག་དུ་ “བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་
གཅོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་” ཞེས་འཁོད་ཡོད་
པ་དང་། ཚོམ་ཡིག་དེའི་དབྱེན་བརྒྱུར་འདུ་བཟུས་
ཤིག་སྤོབ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༧ ཉིན་
www.chinadigitaltimes.net ཞེས་པའི་དྲ་
གནས་ཐོག་འདོན་སྤོབ་བྱས་འདུག དེའི་ནང་
འཁོད་དོན། “རྒྱུ་ཡིད་པར་གིས་ ‘ བོད་མིའི་
ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱུ་ཡིག་སྤོབ་པའི་བཅས་ལ་སྤོབ་
རྒྱུ་བྱེད་པ་ཞི་ཡོངས་སུ་ཞོར་འཇུག་རེད།
.....གངས་རུང་མི་རིགས་ལ་བརྟེ་སེམས་འཆང་
དགོས་པ་འདྲི་ཅི་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིད་སྤོབ་ཆ་ཞིག་མ་
རེད། (ང་ཚོས་) དེས་པར་དུ་ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ལྷགས་སྤོབ་དང་། ཐོམས་གཞིས་ལ་
བརྟེ་བུར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་རྒྱུ་ཡིག་
དང་། ལོ་རྒྱུས་ རིག་གནས་བཅས་ལ་འདུ་བརྟེ་བུར་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་རྒྱུར་མ་བྱས་ན་ང་ཚོས་
སྤོབ་གཏུག་ཁོ་ན་ལོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་” ཅས་
དམིགས་བཀའ་གསལ་བཞེད་གནང་ཡོད། (དོན་
ཚན་) ཐ་མ་ནི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་
བོད་ཀྱི་འཛིན་རྒྱུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལོ་གཉིས་
ནང་རྒྱུད་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་ཁྲིམ་འབོར་
ཀྱི་གསུམ་ཆ་གཉིས་སམ། དེ་ལས་མང་བཞིག་
བོད་རིགས་ཆགས་བྱུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
(འདི་ཐད་རྒྱུ་ཡིད་པར་གིས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་
ཅི་ན།) ‘ ང་ཚོ་འདིར་བསྐྱེད་དེ་ལོ་ ༡༠ འགོ་
གི་ཡོད་པ་དང་། (དུས་ལུན་དེའི་རིང་) ང་
ཚོས་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བརྒྱུ་བྱེད་དམིགས་
ལུ་ལ་དེ་ལེགས་པར་སྤོབ་བྱུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
(འོན་ཀྱང་) ད་ལྟོ་བོད་ནང་དམག་མི་རྒྱུད་པའི་
དུན་མི་རིགས་ ༡༠༠༠༠༠ ཡོད་ཅིང་། དེ་འདུ་
ནམ་བར་ཁུངས་འཁྲོལ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་” ཞེས་

གསུངས་ཡོད་པ་རེད། མྱེད་པོ་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་
ན། མོང་གསལ་གནས་ཚུལ་རྣམས་ ‘ཁྲལ་བཅག
སྒྲོ་འབྲེད། མི་འཐེན་’ ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་དུག་
པོ་འདི་དག་ནང་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ནི་དུལ་
ཡོད་པར་གིས་རྣམས་ལྷགས་ཆེན་པོས་མོང་སྒྲོང་
བྱས་པའི་པོད་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ ‘རྩ་དག་གྲེད་
ཐབས་’ ཁག་ཡིན་’ ཞེས་གསལ་འདུག།

**པོད་མི་ཚོས་ངོས་ལེན་གྱི་དུས་ལ་མ་
རྩོམ་པར་མཁྲེགས་བཟུང་གི་སྲིད་བྱས་འདི་
དག་དམ་འཛིན་གྱི་དུས་དོན་གང་
ཡིན་ནམ།**

ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
འབངས་མི་མེད་ཀྱི་བྱས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་ཤས་
ཀྱིས་འདོད་སྐྱེལ་འདི་ལྷན་བྱས་ཡོད་ནའང་། ད་
དྲུང་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་ལམ་
པོད་མི་ཚོ་ལྷན་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་འོག་སྐྱད་
ལྷན་དགོས་ལྷན་པོ་འདི་འབྲུང་རྩ་དོ་མཁྲེགས་ཚོའི་
སྲིད་བྱས་ངན་པ་ཁག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྐྱར་ཡང་
གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་བྱས་ཐེ་ཆེར་གཏོང་
དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པར་ཚོད་
བགམ་གྱི་དུས་ལ་སྒྲེ། དང་པོ། པོད་མི་ཚོར་
དག་ལས་སྐྱེལ་རྒྱུའི་རྒྱལ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ། དེའི་ལན་
དུ་རྒྱ་ལྷན་གཞུང་གིས་དག་སྲིད་སྐྱེལ་པ་དེ་བྱིས་ས་
མཐུན་བཟོ་རྒྱ་ལྷན་ཡིན་སྲིད་པ་དང་། གཉིས་པ།
ད་ལྷན་པོ་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལྷགས་ཆེ་ཞིག་
སྐྱེལ་བཞེད་པ་འདི་དག་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ཚོར་
ཁོང་ཚོས་འཕྲད་བཞེད་པའི་རྩ་དག་གི་དཀའ་ངལ་
ཁག་ནས་སེམས་གཏོང་བྱེད་ལྷན་པོའི་ཐབས་
ཤེས་སྐྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད། གསུམ་པ། པོད་དུ་
ངོ་རྒྱལ་ལྷན་པོ་དང་། དེ་དག་ལ་རྒྱལ་སྐྱོང་འོས་
ནས་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
འདོན་བཞེད་ཡོད་པ་དེ་པོད་སྲིད་དང་སྐྱེད་ཀྱི་

ནག་པའི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་སྐྱེལ་སྐྱོང་བྱས་
ཏེ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དབང་རྒྱུར་གྱི་བྱིས་ས་
མཐུན་གནས་བཤད་པས་སྐྱེད་པོ་ཐབས་ཤིག་
ཡིན་སྲིད་པ་བཅས་ཡིན།

ལྷན་པོ་ ༡༩༥༧ ལོར་པོད་མི་མང་གིས་
རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་
པོད་མིའི་འཐབ་རྩེད་འདི་འཚོ་བཞེད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་གནས་ཡོད། ལྷན་པོ་གཞུང་གིས་རང་
གི་མངའ་ཁོངས་མི་མང་དང་། ལྷན་པོའི་སྐྱེ་
ཚོགས་བཅས་པའི་མདུན་སར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
འཐབ་རྩེད་ཅིག་གི་ཐོག་བཅོན་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
གྲེད་པ་དེ་བྱིས་ས་མཐུན་ཡིན་པའི་ངོ་རྒྱུར་མི་
སྐྱེལ་ཚུངས་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
མཚོགས་གཏོན་འདོད་གཟུགས་སུ་འབྲུབ་ཐབས་གྲེད་
པ་དང་། བཅོན་པོ་ལྷན་པོའི་ཚོགས་སྐྱིད་ཁག་
གཅིག་ ‘‘འཛིན་སྐྱེལ་རིང་ལུགས་པའི་’’
ཚོགས་པར་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷན་པོ་འཛིན་སྐྱེལ་
ཚོགས་པ་དང་། ཅེས་པའི་དག་པོའི་འཐབ་རྩེད་
གྲེད་བཞེད་པ་བཅས་དང་རྣམས་ལ་གཅིག་དུ་འཛིན་
པ། དེ་བཞིན་པོད་མིའི་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་སོ་རྣམས་
བདེ་སྐྱིད་པོད་མི་ཚོ་ལྷན་པོ་དག་ལས་སྐྱེལ་རྒྱུའི་
སྐྱེལ་སྐྱོང་གྲེད་པ་བཅས་ནི་པོད་མིའི་ཐོག་དག་
པོའི་རྒྱལ་ལན་ཞིག་སྐྱེལ་འདུན་འཆང་གི་ཡོད་པ་
དེ་བྱིས་ས་མཐུན་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཁག་ཡིན།

རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བར་ལམ་
པོད་མི་རྣམས་ལྷན་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་འོག་སྐྱད་
ལྷན་དགོས་ལྷན་པོ་འདི་འབྲུང་ཚོའི་མཁྲེགས་བཟུང་
སྲིད་བྱས་ཁག་ལ་བཞེད་ནས་བྱུང་བཞིན་ཡིན་པ་
ཤེས་བཞིན་དུ། ད་དྲུང་རྒྱལ་པའི་ལྷན་པོ་རྒྱ་
བྱས་དག་རྒྱུ་ལེ་འདི་སྲིད་བྱས་དེ་དག་ལ་མཐུད་
ལག་བསྐྱེད་གྲེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ལྷན་
པོ་གཞུང་གིས་པོད་མིའི་འདོད་ཐབས་ལ་མ་རྩོམ་
པར་ ‘‘ལྷན་གཅེས་ཚོས་གཅེས་ཀྱི་སྐྱོབ་གསལ་

ལས་འགུལ་’’ ཞེས་པ་མཁྲེགས་བཟུང་ཆེན་པོས་
སྐྱེལ་བཞེད་ཡོད་པའི་ནང་། པོད་མི་ཚོར་ལྷན་
ས་མཚོགས་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ས་པོ་རྒྱལ་རྒྱུ་
གཏོང་ལྷན་པོས་པའི་བཅོན་སྐྱེལ་གྲེད་པ་དང་།
གང་གི་སྐྱེད་པར་མཚོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་
བསྐྱེས་གཏོང་དུ་འཇུག་པ། དམོན་སྐྱེལ་གྲེད་ཀྱི་
ཐོག་དུ་རྒྱ་ལྷན་པོ་རྒྱུ་དང་སྐྱེད་འཇུགས་དགོས་
པའི་བཅོན་ཤེད་གྲེད་པ། དེ་བཞིན་ལྷན་པོ་ས་
མཚོགས་མཚན་སྐྱེད་སྐྱེད་འདེབས་ལྷན་པོ་གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་བ་བཅས་ལ་བཞེད་ནས་
པོད་མི་སྐྱེལ་སེར་མང་པོས་ལས་འགུལ་འདི་རིགས་
ནང་མི་ལྷན་པོའི་ངོ་རྒྱུར་ལྷན་པོས་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་

ཉེ་དུས་སྲིད་སྐྱོན་སྐྱེད་པའི་ལོ་ལོ་སེར་
འཚོས་གཟིགས་གནང་སྐབས་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་ནས་པོད་ནང་གི་གནས་
སྐབས་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཐབས་སུ་གང་གི་གནོན་
ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ (བཟང་སྲིད་ཀྱི་རྣམས་ལྷན་པོ་)
པོད་སྲིད་གནང་དགོས་པའི་རེ་སྐྱེལ་ལྷན་པོ་དང་། ལྷན་
པོ་ལྷན་པོ་གྲེད་ཐབས་འདི་དག་སྐྱེ། ལྷན་པོ་གཞུང་
སྐྱེལ་ནས་ལྷན་པོ་ས་མཚོགས་ལ་པོད་མིའི་ཐོག་
གནོན་ལྷན་པོ་ཚམ་ལྷན་པོའི་ངོས་ལེན་འདི་ལྷན་
གསལ་པོ་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་པོད་དུ་སྲིད་བྱས་ལག་
བསྐྱེད་གྲེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མི་མང་པོ་གང་
ཡིན་ནམ། གལ་སྲིད་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་
དངོས་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ལྷན་པོ་ས་མཚོགས་ལ་པོད་
ནང་གི་གནས་བབ་ཞི་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་རེ་
འདུན་འཆང་གི་ཡོད་ན། གང་ཉིད་ལ་གཞིས་ལུས་
པོད་མི་ཚོར་གཞིན་སྐྱེལ་གནང་རྒྱུའི་སྐྱེད་སྐྱེལ་
དང་། བརྒྱུད་ལམ་བཅས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

དེ་ལ་འདིའི་ལན་འདེབས་པོད་མིའི་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་ཐོག་མར་འཇུགས་མཁུན་
དང་། ལྷན་པོ་རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་རིམ་འགོ་བྱིད་

ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། ཅེས་གསལ་འདུག
 མིའི་ལུས་ཀྱི་དབྱུང་ཚོམ་འགོ་བརྗོད་
 དུ། “མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མགོ་འདེགས་
 བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་པེ་ཅིང་གིས་ ‘ཁ་བྲལ་རིང་
 ལུགས་’ ལ་ ‘མི་དམངས་ཀྱི་དམག་འབབ་’ གྲེད་
 བྱགས་ཆེ་རུ་གཏོང་གི་ཡོད་” ཅེས་འཁོད་པ་དེ་
 རྩི་ཆུ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་རྒྱ་གར་གྲུབ་སྐྱོན་སྐབས་
 ཚའི་དུ་རྒྱུ་ཐོག་འདོན་སྡེལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
 དེའི་ནང་པེ་ཅིང་ནས་འདོན་སྡེལ་གྲེད་པའི་དུས་
 དེབ་ཅིག་གི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་གང་དེའི་མིང་སྐྱས་
 བསྐྱེད་པ་བྱས་ཡོད་པ་ནས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་
 པ་ཞིག་ལུང་འདྲན་བྱས་གསལ། “རྒྱ་ནག་
 དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་
 ཟེར་བའི་སྐབས་བདེའི་ལག་ཆ་དེ་དབང་འཛིན་
 པ་རྒྱལ་ལ་འོད་གྱི་ལས་དོན་རྒྱུ་ཕྱོགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་དོགས་དྲི་གྲེད་མཁུན་ཚོའི་མགོ་
 གནོན་བྱ་རྒྱུར་ཤེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་” ཅེས་བརྗོད་
 གནས་བཤེད་འདུག

ལོང་གསལ་གནས་ཚུལ་ཁག་གཞི་རྩར་
 བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ག་ཤེ་དོན་འཛིན་གྲེད་
 ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། རྒྱ་ནག་གི་བོད་འབྲེལ་སྤྱོད་བྱས་
 གཏན་འཁེབས་གྲེད་པའི་དབང་ཆ་དེ་ཡུལ་གྱི་འགོ་
 ཁྲིད་མི་སྤྱིའི་ཁྲིད་ནས་མཁུན་གསལ་བརྒྱུད་ཅན་ཚོས་
 བདག་འཛིན་བྱས་ཡོད་པའི་དོན་འཛིན་གྲེད་ཐུབ་
 གྱི་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོས་རང་ལ་ཡོད་པའི་དབང་
 བྱགས་ཡོད་རྒྱ་སྤྱོད་དེ་བོད་མིའི་ཐོག་དྲག་གནོན་
 བྱས་པ་བརྒྱུད་ “བོད་ཀྱི་དྲི་གནད་” ཐོག་
 “མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་” ཅིག་ཡོང་བའི་འདུན་
 སེམས་འཆང་གི་ཡོད་པ་རེད། འགོ་བྱེད་དེ་ཚོའི་
 གས་ཀྱིས་མཁུན་གསལ་བརྒྱུད་སྤྱོད་བྱས་ལག་བརྒྱར་
 གྲེད་དགོས་དོན་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་
 མང་གི་ཁོ་ཕན་གོང་སྤོང་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་
 པར་རྒྱུར་སོ་སོའི་མི་ཚོའི་མདུན་ལམ་དང་། ཁོ་

བན་སྲུང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རེད།
 མིག་སྤྱིའི་བོད་ནང་གི་ངོ་དྲག་གནས་
 བབ་དེ་ (སྤྱོགས་གཅིག་ནས་) རྒྱུའི་དབང་
 འཛིན་པ་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཚུན་ཡོད་པ་ཡིན། གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེས་རྒྱ་རིགས་མི་མང་གི་བསམ་སྒོ་
 གཏོང་གཞི་ཁོང་ཚོས་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་
 ཁག་ནས་སྤོགས་གཞན་ཞིག་དུ་འབྲིང་ཐུབ་པའི་
 ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཡིན། དེར་ཆར་རྒྱ་
 ནག་ནང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཁོད་མེད་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཡོང་བྱགས་ཆེ་རུ་འགོ་བཞེད་པ་འདི་དག་
 ཡུལ་ནང་སྐོག་ཟ་རུལ་སྲུང་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་།
 དབྱལ་སྤྱོད་གི་བར་ཁྲུང་འཛིན་འགོ་བཞེད་པ།
 (དེ་དོན་ཐོག་གི་) རིན་གོང་འཕམ་བཞིན་པ། དེ་
 བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་རང་དབང་དང་། མང་གཅོད་
 མའོན་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ཁྲུབ་ཆེར་འགོ་བཞེད་
 པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུའི་
 དབང་འཛིན་པ་ཚོས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
 རྒྱུ་འདི་དག་ཤེད་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་བཏང་སྟེ་རྒྱ་
 རིགས་མང་ཚོགས་ལ་ཉིན་ཤེ་བཞིན་འཕྲད་བཞིན་
 པའི་འཚོ་བའི་ངལ་དུ་བ་མཐའ་དག་གནས་སྐབས་
 ལས་མ་བྱུང་ནའང་བརྗོད་དུ་འདུག་རྒྱུའི་ཐབས་
 བས་ལིག་གྲེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ད་རྒྱུའི་ནང་ཐོག་མར་སྤྱི་རྒྱལ་བ་དང་།
 བོད་མིར་ངོ་ཚོལ་བྱགས་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཉུང་དུ་འགོ་བ་དང་སྐབས་བསྐྱེད་རྒྱ་རིགས་དུ་
 གཉེར་བ་དང་། ད་རྒྱུའི་ནང་ཞུགས་མཁུན་ཚོའི་
 ཁྲིད་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐད་དོན་དམ་གྱི་
 གདེང་འཛིན་གྲེད་འགོ་རྒྱུགས་གིང་། རྒྱ་ནག་
 གཞུང་ནས་ཉིན་རྒྱུར་བོད་ཐོག་རྒྱུད་ཅོར་རྒྱག་
 བཞིན་པའི་ནས་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ལ་རྒྱ་ཚོའི་རྒྱར་
 མ་གཅིག་ཀྱང་ངལ་གསོ་ཐོབ་གྱི་མེད་པའི་གནས་
 ལྟངས་འོག་ཁོང་ཚོ་ཉོབ་སྤང་སྤྱོད་ཏེ། དེར་སང་
 བོད་ནི་བརྒྱན་འཕྲིན་དང་། རྒྱུང་འཕྲིན་ཆགས་

ཤོག་སོགས་གང་སར་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་
 གྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་སེམས་ནང་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དེ་རྒྱུར་གྲེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་
 ཅམ་སྐྱེས་དུ་ལ་མཚན་ཡང་སྤྱི་གི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་རྒྱུ་ཁག་
 རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པར་རྒྱ་ནག་པའི་མི་
 རིགས་རིང་ལུགས་སྐྱུ་ལ་སྤོང་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཏང་གི་བྱིས་མ་མཐུན་འགོ་བྱེད་ཀྱི་
 གནས་བབ་དེ་བས་སྤྱོད་འཛིན་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་
 ཐོགས་ཚུན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་རྒྱུར་བོད་ནང་གི་
 གནས་ཚུལ་བྱུང་རྒྱུ་ཁག་ཤེད་ཡོག་སྤྱོད་དགོས་
 དོན་ཡང་མིག་སྤྱིའི་རྒྱ་ནག་གི་འགལ་འདུད་གནས་
 བབ་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ནག་ནས་དམར་ཤོད་
 རིང་ལུགས་རྒྱ་འབྲུག་བཏང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ད་
 དུང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་འཚོ་བའི་གནས་པའི་
 ཐོག་དམར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞེད་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
 ཅས་ཡིན་ཞིང་། གཤམ་དུས་དེབ་ཀྱི་སྤོང་
 ཞེའི་མེད་ཀྱི་མེད་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་
 ༡༥ ཉིན་དུ་རྒྱུའི་ཐོག་ “རྒྱ་ནག་གིས་སྤོང་ལབ་
 རྒྱག་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ་” ཞེས་འགོ་བརྗོད་
 དུ་འཁོད་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་སྡེལ་ཡོད་པའི་ནང་
 འཁོད་དོན། “དེ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
 དུ་ཡུར་པའི་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་དེ་རྩ་
 བའི་ཆ་ནས་རྒྱུར་འཛོག་བྱས་ཟིན་ཡོད་པའི་ཆ་ནས།
 ད་ཆ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་སྤྱོད་དབང་
 ཁྲུབ་རྒྱུར་གྲེད་པའི་བཀའ་ལུང་དེ་གང་ལས་འབྱུང་
 བའི་ཁྲུང་ས་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔལ་འབྱོར་
 འཕེལ་བྱས་དང་། མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 སྤོངས་པ་བཅས་ཡིན་” ཞེས་བྲིས་འདུག

དེ་ལྟར་དེ་ལས་སྤོང་ཡིས་ཀྱིས་ “རྒྱ་ནག་
 གི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་གསར་པ་” ཞེས་པའི་
 དེབ་ཅིག་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་འཁོད་དོན། “སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་ལོ་རྒྱུང་ཆིང་སྟེ། ཆིང་ཞེན་

རིང་ལུགས་གསར་པའི་བྲམ་ཤེས་རྒྱ་མི་སྡུ་ཁ་
གསང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་དམར་པོའི་རིང་
ལུགས་འཛེར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དེས་རྒྱ་བྱུང་གི་ཚོགས་
ནས་རྫོང་ཆ་ཞིག་བསྐྱུན་ཡོད་པ་འདི་དག་ཁྲུང་
ཅོའི་རིང་ལུགས་ལས་མཆེད་པའི་མི་རིགས་རིང་
ལུགས་ཤེད་སྲོད་བྱས་ཏེ་ཁ་རྫོང་བྱ་དགོས་པའི་
འདོད་ཚུལ་བཏོན་ཡོད་” ཅས་དང་།

ཡང་། “མང་གཅོད་བརྒྱུད་རིམ་ལ་
བརྟེན་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་པའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་
དང་འདྲ་བར་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གནས་བབ་མེད་
པའི་ཁར། དམར་པོའི་རྒྱ་བྱུང་དེ་ཡང་འཛེར་ཞིག་
ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་འོག་ རྒྱ་ནག་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ (རྒྱལ་ཁབ་) དབང་
རྒྱུར་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་ཁོང་ཁྲུང་
ཚོས་སུ་བྲགས་པའི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
རྒྱལ་སྲོད་བྱ་རྒྱུར་བརྟེན་ལུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་
ཡོད་” ཅས་གསལ་འདུག

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ པར་ཚོན་
པའི་ཨིན་ཀྲཱི་ཤིན་ཏུ་ཡུ་ཀྱི་བྱུ་ཞེས་པའི་
ཚོགས་ཤོག་ཐོག་ཚོན་ཚོན་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་
“རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་མའའི་རིང་
ལུགས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་རྩོན་གྱི་རྫོན་མེར་
བརྩི་མཚམས་བཞག་བྱེད་པར་བརྟེན། མི་རིགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ (ཆིག་བསྐྱེལ་ཡོང་
པའི་) སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུ་རྒྱ་བྱུར་བརྟེན་ཏེ་
རྒྱལ་སྲོད་བྱ་རྒྱུར་སྤྱིར་བཏོན་བརྒྱུད་ཡོད་”
ཅས་བྲིས་འདུག

དེ་བཞིན་སྤྱི་སྲིད་ལས་དོན་རྩམ་ཚོགས་
ཞེས་སྲོགས་རྒྱུར་སྐྱབས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་།
ཉམས་ཞིབ་རྩེ་གནས་ཁང་དེའི་ཚོམ་བྲིས་ལས་
བྱེད་པ་དེ་ལྟེ་ཐུང་ལོ་ནས་དཔུང་ཚོམ་སྲེལ་དོན།
“མཁས་པ་ཚོས་བརྗོད་གསལ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་སུ་རུ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་མགོ་

ཉིང་ལོག་པ་དང་། ཉིང་ཞའོ་ཤིང་གིས་རྒྱ་ནག་
གི་དཔལ་འབྱོར་རྫོང་བྱེད་བྱས་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧
ལོར་མང་གཅོད་ལས་འགུལ་གྱི་ཞི་ཚོལ་བྱུང་བ་
བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་
བློ་བརྒྱུར་གསོ་དར་སྤེལ་བྱེད་ཡོད་” ཅས་དང་།

ཡང་ཁོ་མོས་མི་ཤི་རྣམས་གཙུག་ལག་
སྲོལ་གྱི་སྲོལ་དཔོན་ཀེ་ཐེ་ཐེ་ལེ་ལེ་བཏུ་བ་གིས་
གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལུང་འདྲན་བྱས་གསལ།
“མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དོ་རྒྱུ་ཁག་དོན་དམ་
གྱི་ཡོངས་ཁྲུབ་ཁོང་ཁོང་དང་། དེ་དག་སྲིད་གཞུང་
གིས་ཤེད་ལོག་སྲིད་དེ་དོ་རྒྱུ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱུང་མོང་གི་མཛུགས་འབྲས་ཡིན། རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་དེ་རྣམས་བྱེད་དགོས་དོན་ཅི་ཁོང་ཚོས་
དོན་རྒྱུན་གང་དེ་བཟོ་མཁན་དང་གོས་མོལ་བྱེད་
རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དོན་འབྱུང་པའི་ལངས་
སྲོགས་སྲ་བཏུ་དུ་གཏོང་རྒྱུར་དེས་རྒྱུན་དུ་མན་
ཐོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན་” ཞེས་བརྗོད་
གནས་བཏོན་འདུག

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་རང་གི་
དབང་རྒྱུར་ཐོབ་ཐང་ལ་ཡོངས་གྲགས་མི་མང་གི་
རྒྱལ་སྲོད་ཐོབ་སྐྱོད་པོད་དུ་དོ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་དག་
རྒྱ་ནག་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱུང་གཏོང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་པོད་མིའི་ཞི་ཚོལ་ཐང་རྒྱལ་
སྤྱིའི་རྒྱལ་སྲོད་དང་། ག་ཚོའི་སེམས་ཁུར་ཡོད་
པའི་ཐོག་གསར་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་མཉམ་
ནས་ཀྱང་པོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་འཕེལ་རིམ་
རྫོང་ཁྲུབ་བསྐྱགས་ཅི་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་དག་
རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཚོལ་རྫོངས་ལུགས་ཡིན་པར་རྒྱུ་བ་
ཐབས་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་ཨོ་ལམ་ཡིག་འདི་དཔལ་འབར་ས་གནས་གང་དུ་
བརྫོང་བསྐྱོད་བྱས་པ་དེར་དོ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་གནས་
ཚུལ་ལ་དམ་ཤེད་ཚོན་པོས་འབྲེག་བཤད་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེས་རྒྱ་ནག་ནང་མར་ནམའི་ཐོན་ཐོག་ཉི་

སྲོད་མི་བྱེད་པས་མཚོན་སྤྱི་རྒྱལ་བར་སྐྱབས་ལུག་
འཆང་བའི་རར་རྒྱལ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

འདིར་དཔེ་མཚོན་གཉིས་བཏོན་ན།
www.atimes.com ཞེས་པའི་དྲ་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
ནག་ཚོམ་སྲིག་པ་ལུང་ཀྱང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་དཔུང་ཚོམ་སྲེལ་དོན།
“མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཁྲུབ་མཆེད་
དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་རྒྱུས་འདིར་རྒྱ་རིགས་ཁ་
གསའི་ རྒྱ་ནག་དཔུས་བརྒྱན་འཕྲིན་ལས་ཁང་
སི་སི་ཀྱི་ཤིང་ལེ་ཚོན་དོ་དམ་པ་པའི་ཡན་སུང་
དང་། ཀྱང་གོའི་ན་གཞོན་ཞེས་པའི་ཉིན་རེའི་
གསར་ཤོག་གི་འདྲ་དཔེ་རྒྱུ་སྲོད་བའི་དོ་རྒྱུ་
ཀོང་རྒྱ་བྱུ་ནས་ (མར་ནམའི་ཐོན་ཐོག་ཉི་སྲོད་
མི་བྱེད་པའི་) ལས་འགུལ་དེ་ནི་ ‘རྒྱ་མཚོན་
མེད་པ’ ཞེས་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེས་རྒྱ་རིགས་
མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ལའང་དོ་སྤོག་གཏོང་གི་ཡོད་
ཅས་སྤྱིར་རྫོངས་ཆེན་པོས་བརྗོད་མཁན་ནམས་
ལ་ཁོང་ཁོའི་བརྒྱ་ལོག་དུ་རྒྱུད་པའི་དྲ་གཉེར་བ་
ཚོས་སྲོད་བརྗོད་ཀྱི་དག་ཆར་འབེབས་བཞིན་ཡོད་
པ་རེད་” ཅས་བྲིས་འདུག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་སྲིད་འཛིན་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་འམར་ཟུར་བ་རྩེ་རུ་ལུ་
བས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
www.saag.org ཞེས་པའི་དྲ་གནས་ཐོག་དཔུང་
ཚོམ་སྲེལ་དོན། “(བར་ལམ་) རྒྱ་ནག་ནང་
དང་། སྤྱི་རྒྱལ་བཅས་པར་དོ་རྒྱུ་བྱུང་བ་རྣམས་
སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལུ་སྤྱི་ རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་
གྱི་གསང་སྲུལ་དང་། བདེ་འཇགས་ཚན་པ་དེས་
བཏོན་འདོམས་དང་། སྤྱི་བདག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྫོགས་བྱུང་ཡོད་” ཅས་
བྲིས་འདུག་པ་བཅས་ཡིན།

དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་པོད་ནང་པོད་མི་དོ་རྒྱུ་
བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཐོག་ “མི་དམངས་ཀྱི་དམག་

འཐབ་” ཅིག་འདྲེན་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷོ་གས་ཤིག་ཡོད་
པ་རེད། རྒྱ་རིགས་མི་མང་གི་ཁོད་ནས་མི་སྡེར་
སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དམག་འཐབ་འདྲིའི་འགོ་
འདོམས་བྱེད་ཆེད་མདུན་དུ་ཐོན་མེད་ན་འདྲ་།
བཀག་བརྒྱུལ་བྱས་པའི་པོད་མི་ཞི་ཞོ་ལའི་ཐོག་
དབང་འཛིན་པ་ཚོས་དྲག་བྱགས་དང་། གདུག་
རྩུབ་རི་རྩུབ་སྡོད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དེ་སྔ་རིག་
གནས་གསར་བཅའི་སྐབས་མ་གཏོགས་ཐོས་སྤོང་
མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཞི་ཞོ་ལ་
བཙོན་མི་འཕེན་དམར་བསད་གཏོང་བ་དང་།
འཛིན་བཟུང་འོག་ཚུད་པ་ནམས་ལ་མཚར་གཙོད་
དང་། རྩུབ་རིག་དྲག་པོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
དེ་བཞིན་ཞི་ཞོ་ལ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་
དམ་བརྒྱགས་བྱས་ཏེ་བཟུང་བཟུང་གཙོད་པ་དང་།
མི་འཕེན་རྒྱུ་ལམ་དུ་བཏང་བའི་སྤུང་པོ་ནམས་
(ཞིབ་དཔྱད་བྱ་རྒྱུར་བསྐྱར་དེ་) དཔོན་འབྲེས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤུང་པོ་ཞི་ཞོ་ལ་
འཛིན་རྒྱུ་ལམ་སུ་མི་འདུག་པའི་ཐབས་ལེས་སྤྱད་
པ་ཞིག་ཡིན། རོ་དོན་ད་ཆ་པོད་འདི་ “དམག་
འཐབ་ཁུལ་” ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟེན་ཡོད་པ་རེད།

**མི་རིགས་མཐུན་བརྒྱུལ་དང་། འབྲེལ་མོལ་
ལ་རྒྱ་རིགས་མི་མང་གི་རྒྱབ་རྒྱུར་།**

ཨ་རི་དེ་ལྟ་གཞུག་ལག་སློབ་བྱའི་སློབ་མ་
སྟེར་ས་མང་ནི་དོ་ཞོ་ལ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་རིགས་སློབ་
སྤྱུག་ཚོ་དང་། པོད་དོན་རྒྱབ་རྒྱུར་པའི་བར་འགྲིག་
ཆགས་ཡོང་ཐབས་བར་ཞུགས་བྱེད་མཁན་དེ་ཡིན་
ཞིང་། ཁོང་མོར་རྒྱ་རིགས་ཚོའི་སྤྱི་གས་ནས་སློབ་
བརྗོད་དང་། རྒྱ་རྒྱུགས་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
སྟེར་ས་མང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༩ པར་
ལྷོ་སུལ་ལྷོ་སུལ་ཀྱལ་ཡུལ་ཞེས་པའི་གསར་ཤོག་ཐོག་
རང་གི་བསམ་བློ་ལ་མཚོན་པའི་ཆེད་ཚོམ་ཞིག་
སྤེལ་ཡོད་པ་དེ་ཨི་མི་ཡན་ཨི་ལཱ་སྤེལ་ཞེས་པའི་
ཆོགས་ཤོག་ཐོག་བརྒྱུར་འདོན་བྱས་འདུག་ དེའི་

ནང་འཁོད་དོན། “རང་གཞུག་སློབ་ནང་རྒྱ་རིགས་
དོ་ཞོ་ལ་བ་དང་། པོད་སྤྱི་གས་ཀྱི་དོ་ཞོ་ལ་བའི་བར་
འགྲིག་ཆགས་ཡོང་ཐབས་བར་ཞུགས་བྱས་པར་
བརྟེན། རང་ཉིད་སློབ་དེའི་ནང་ཚུད་དེ་རྒྱ་རིགས་
སློབ་སྤྱུག་ཚོས་སློབ་བརྗོད་དང་སློབ་དང་། རྒྱ་ག་
སྤེལ་དྲག་པོ་བཏང་བྱུང་། དོ་ཞོ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་
ར་ལ་དུ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ག་སྤེལ་བྱེད་པས་མ་
ཚད། ཉེན་བརྟེན་ཆེ་བའི་ཁ་དཔར་ཡང་འབྱོར་འགོ་
ཚུགས་སོང་། དེ་ནས་གནས་ཚུལ་རྗེས་སུ་ཏུ་སོང་
སྟེ་རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད་པའི་མ་མ་གཉིས་ལ་འདྲེན་
བརྗོད་བཏང་རྗེས་ཁོང་གཉིས་གསར་གཤམ་བྱེད་ཀ་
མེད་ལ་གྱུར་འདུག་” ཅིས་དང་།

ཡང་། “ར་རང་ཉལ་ཁང་དུ་འབྱོར་
རྗེས་མི་ནམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་བོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་
ཤེས་ཆེད་དེ་ལྟ་གཞུག་སློབ་རྒྱ་རིགས་སློབ་སྤྱུག་
དང་མཁས་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་གནས་ལ་བརྟེན་
ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན། དྲ་གནས་ནང་གོང་གསལ་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆེན་མུང་གོ་ཏུ་ལྷོ་བས་
དགའ་སློམ་དང་བཅས་ ‘ ར་ཚོས་རང་གི་རང་
གཤིས་དོ་མ་དེ་ཁོང་ཚོར་བརྟེན་ཡོད་” ཅིས་བྲིས་
འདུག་ དེ་ལ་རང་ལམ་འདྲེན་བསམ་ཤིག་བྲིས་པའི་ནང་།
མི་ཁ་གས་ཀྱིས་སློབ་འདུགས་བྱེད་པ་ལས་སློབ་
སྟེར་ས་པོད་རང་བཅས་ལ་རྒྱབ་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་མེད་
ཅིང་། པོད་རིགས་དང་རྒྱ་རིགས་གཉིས་ཀའི་རང་
དབང་གི་གནད་དོན་ལ་རྒྱབ་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཅིས་འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་དང་། དེའི་སང་ཞིགས་
དྲ་ལམ་ཐོག་དྲ་གོག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་རང་འདུག
རའི་འདྲ་དཔར་དུ་རྒྱའི་ནང་སློབ་འཛོམས་བྱས་
འདུག་པའི་དཔུལ་བར་ ‘རྒྱལ་འཛོམས་པ་’ ཞེས་
བརྗོད་ཆོག་བཏོད་པས་མ་ཚད། འཛིགས་དང་རང་ས་
སྤྱོད་ལོས་པ་ཞིག་ལ་རའི་མ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤེལ་མེད་
ཨང་གངས་ཀྱང་བཏོད་འདུག་པས་གནས་ཚུལ་དེ་
ནི་རྒྱ་རིགས་ཉེན་རྟོག་པས་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད་

པ་ལས་གཞན་གྱི་རག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད་”
ཅིས་བྲིས་འདུག།

ཁོང་མོས་མུ་མཐུད་བརྗོད་དོན། “རྒྱ་
ནག་ནང་རའི་མ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་གང་དུ་
ཡོད་མེད་ཁ་སློབ་སློབ་སྟོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་
བཏོད་ཐོག་ མི་ནམས་ལ་དེར་བརྒྱུད་ནས་ ‘དོ་
ཆོ་ཁལ་མེད་ཀྱི་བྱི་འདིར་’ སློབ་གསོ་ཞིག་སློབ་
དགོས་ཞེས་སྤེལ་མཐུང་བྱས་འདུག་ དེ་དུས་རང་ས་
གནས་སྤངས་རྗེ་ཙམ་རྗེ་དྲག་གྱུར་ཡོད་པ་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་ཞིང་། ར་ལ་ཁ་དཔར་བཏང་སྟེ་ཆོ་
སྤོག་འཛོམས་རྒྱུའི་ཉེན་བརྟེན་མཁན་འདུག་ལ།
རང་རང་གི་ཨ་མར་ (ཁ་དཔར་བརྒྱུད་) སློབ་
ཆ་མོད་སྐབས་ཁོ་མོ་དང་། རའི་པ་ལགས་སུ་འདྲ་
དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེན་བརྟེན་འབྱོར་བཞིན་འདུག་པས་
གསར་གཤམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་གནས་གསུངས་བྱུང་”
ཞེས་བྲིས་འདུག།

མཚོ་མས་འདིར་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་
ཚོར་དཔར་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱ་རིགས་མཁས་པ་
ཁག་གཅིག་ནས་བསམ་འཆར་དོན་ཚན་ ༡༢
འཁོད་པའི་བསྐྱབས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་པ་ནས་
དོན་ཚན་གཉིས་ཟུར་འདོན་བྱས་ཏེ་བཏོད་ན། དོན་
ཚན་བཅུ་གཅིག་པར། “འབྱུང་འབྱུར་འདི་རྩེ་
བུའི་དོན་རྒྱུ་རིགས་མི་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲིད་
གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་པོར་
འཁོད་པའི་ཚོས་ལུགས་དང་མོས་ཀྱི་རང་དབང་
དང་། སྤྱོད་བརྗོད་རང་དབང་བཅས་ལ་རེས་པར་
སྤུང་བརྩེ་བྱས་ཏེ། པོད་མི་ཚོར་རང་གི་བདེ་སྤྱི་
གནས་ཚུལ་དང་། རེ་བ་བཅས་གསལ་འདོན་བྱེད་
ཆོག་པ་དང་། མི་རིགས་ཡོངས་རྒྱུ་གསལ་གྱུ་བ་
པའི་ཆབ་འབངས་མི་མེར་ཚོར་རང་དབང་གི་སློ་
ནས་གཞུང་གི་མི་རིགས་སྤྲིད་བྱས་ལ་སློབ་
བརྗོད་དང་། བསམ་འཆར་འདོན་ཆོག་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན་” ཞེས་དང་།

དོན་ཚན་མཐའ་མའམ་བཅུ་གཉིས་པར།
 “ང་ཚོས་དེས་པར་དུ་མ་དགའ་ཞེ་འདོན་གྱི་
 བསམ་སྒྲིལ་རིགས་མེད་པར་བཟོས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་
 སུ་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་བཅས་ཤུང་དགོས་པ་ལས།
 སུ་མཐུད་དེ་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་དབར་འགལ་ཆེ་
 ཡོང་གཞི་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་འདོད་ཚུལ་འཆང་གི་
 མེད། རང་གི་ས་སྡེ་དུམ་ཡུར་གཏོང་འདུན་མེད་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནས་དང་ཐོག་མི་རིགས་ཕན་
 ཚུན་དབར་འགལ་ཆེ་ཡོང་གཞི་ཁག་མེད་པར་བཟོ་
 དགོས་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 དབུ་ཁྲིད་ཚོར་དུ་ལའི་ཐུ་མ་དང་ཐང་ཀར་ཞི་མོལ་
 གནང་རྒྱུ་ཡོང་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་
 རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ནས་ཕན་ཚུན་
 དབར་གྱི་ལོག་ཏོག་གནས་ཚུལ་ཁག་མེད་ཐབས་
 དང་། འབྲེལ་གཏུགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བཅས་ལ།
 མཐུན་བསྐྱེལ་ཡོང་བཅས་བཅས་ལ་འབད་བརྩོན་
 གུ་རྒྱུ་འདོད་ཚོས་རེ་བ་ཤུང་གྱི་ཡོད་ལ། གཞུང་
 འབྲེལ་ལས་ཚན་ཁག་དང་། གྲགས་ཚེའི་ཚོགས་
 རྩེ་ཁག་ དེ་བཞིན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་མི་
 རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་འདི་དོན་འཁྲུལ་ཡོང་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་འབད་པ་ཆེན་པོ་བརྟེན་དགོས་པ་
 ཡིན་” ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

**པེ་ཅིང་དུ་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་འཚོག་
 རྒྱུར་བཞགས་ཤུང་གྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་
 ཕན་གྲོགས་ཤུང་གྱི་ཡོད།**

པེ་ཅིང་དབང་འདོན་པ་ཚོའི་དོས་ནས་ཡགོང་ས་
 ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སུ་མཐུད་ནས་
 རྒྱུན་བརྩོད་ཤུང་གཞི་ཆེ་ཁག་གཅིག་ཞི། གང་ཉིད་
 ནས་རྒྱ་ནག་དུ་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་འཚོག་
 རྒྱུ་འདམས་འཆར་ལེགས་ལམ་དུ་གཏོང་གི་མི་
 འདུག་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་
 ཚོས་ད་ལམ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་ཞི་བའི་
 རོ་ཚོལ་གྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་

བཞིན་སྤྱི་ལོ་འཇམ་སྐྱོང་གི་ས་ཚུགས་གང་དུ་
 ཨོ་ལམ་པི་ཀའི་དཔལ་འབར་བརྟེན་རྒྱུད་བྱས་པ་དེར་
 རྐྱད་འབོད་ཁྲིམ་སྐོར་ཤུང་མཁན་མང་དག་བྱུང་བ་
 བཅས་དཔལ་དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བགྱངས་ཏེ། ལས་
 འགུལ་དེ་དག་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བྱས་འགོད་
 གནང་ཡོད་པའི་སྟོན་འདུགས་ཤུང་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དོན་དངོས་ཐོག་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་
 པེ་ཅིང་དུ་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་འཚོག་རྒྱུར་འགོག་རྒྱུ་ན་
 བཟོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ། རྒྱ་ནག་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོའི་
 ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་གྱི་མགོན་བདག་གུ་རྒྱུའི་
 འོས་འགན་མ་རྒྱུད་གོང་ནས་དེ་ལྟར་ཤུང་ཚོག་པའི་
 ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་རྒྱུར་སྐོར་ཅེ་གཅིག་གནང་
 ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལཱ་ ༥ པར་ཡགོང་ས་
 མཚོག་ཨ་མི་ཁུལ་སོ་ལཱ་ལེ་ཀ་གོང་ཁྲིར་དུ་
 ཆེབས་རྒྱུར་བསྐྱུངས་སྐབས་སུ། “གལ་ཏེ་རྒྱ་
 ནག་གིས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགོ་བཟུང་བའི་
 ཐང་གོང་རྒྱུར་བྱས་ཆེ། ཁོང་ཚོས་སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༠༥ ལོའི་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་གྱི་མགོན་
 བདག་ཤུང་འཆར་ལ་དོས་ནས་རྒྱལ་སྐོར་བྱ་རྒྱུ་
 ཡིན་” ཞེས་དང་།

ཡང་། “ཅེད་འགྲན་འདི་ཐང་རྒྱ་རིགས་
 མི་མང་ལ་སེམས་ཚོར་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དོས་
 ནས་ཤེས་འདོད་འདུག འགོ་བཟུང་བའི་ཐོབ་ཐང་
 གི་ཚོགས་པ་ཚོར་ཡང་སེམས་ཚོར་གང་འདྲ་
 ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་འདུག” ཅེས་བཀའ་
 གནང་ཡོད་པ་རེད།

རྣམ་པར་དུ་སེམས་ཚོར་གསར་འགྱུར་
 ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལཱ་ ༥ ཚེས་ ༡༡
 ཉིན་གནས་ཚུལ་མཁོ་འདོན་བྱས་པར་གཞིགས་ན།
 ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་འདི་རྐྱད་བཀའ་གནང་ཡོད་
 པ་སྟེ། “དོས་ནས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ཤེས་
 འདོད་འདུག གལ་སྲིད་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་ནང་ཅེད་
 འགྲན་འདི་འཚོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཞིག་

ཡོང་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་འཆང་གི་ཡོད་ཆེ། དོས་
 ནས་དེ་ལ་རྒྱལ་སྐོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་” ཞེས་བཀའ་
 གནང་སྐོར་བཀོད་འདུག།

ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་རྒྱ་ནག་ནང་ཨོ་
 ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་འཚོག་རྒྱུར་རྒྱལ་སྐོར་གནང་
 གི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལཱ་
 ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དུ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་མེས་ཁོར་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཚོགས་རྒྱུར་ནས་སྐབས་
 རྩེས་མའི་ཅེད་འགྲན་འཚོག་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་བམ།
 མོང་ཁྲིར་གཏན་འབེབས་ཐག་གཅོད་ཤུང་སྐབས་
 རྒྱ་ནག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་འཐོབ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་བྱུང་
 ཡོད་པར་ང་ཚོས་དོས་འདོད་ཤུང་གྱི་ཡོད། དེ་
 ལྟར་ཡིན་པ་སེམས་ཚོར་གསར་འགྱུར་ཁང་ནས་
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལཱ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གནས་
 ཚུལ་མཁོ་འདོན་བྱས་པ་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་སྟེ།
 དེའི་ནང་ “བདུན་སྟོན་མར་བཅན་གྱི་ལོ་བོད་
 མིའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་ལའི་ཐུ་མས་
 ‘རྒྱ་ནག་ལ་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་གྱི་མགོན་
 བདག་ཤུང་པའི་འོས་བབས་རྣམས་ཡོད’ ཅེས་
 གསུངས་པ་དེས་པེ་ཅིང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་འབད་རྒྱག་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཐོབས་ཡོད་”
 ཅེས་འཁོད་ཡོད་པས་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོའི་དབུར་དུས་ཨོ་
 ལམ་པི་ཀའི་ཅེད་འགྲན་དེ་རྒྱ་ནག་ལ་མགོན་བདག་
 ཤུང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་སྐབས་ཡགོང་ས་མཚོག་
 གིས་ཡོངས་བསྐྱགས་དགའ་བསུ་གནང་བར་མ་
 ཟད། རྒྱ་ནག་གི་འཆར་གཞི་དེར་གང་ཉིད་ནས་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱལ་སྐོར་གནང་ལུགས་
 ཀྱང་གསུངས་ཡོད། ད་དུང་ཁོང་གིས་བཀའ་ག་
 རེ་གནང་ཡོད་ཅེ་ན། “དེ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་
 རྩེར་དང་། ཚོགས་སྡེ་ཁག་ནས་ཅེད་འགྲན་གྱི་
 མོ་སྐབས་འདི་ཤུང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཞི་བའི་སྟོན་ས་
 རྒྱ་ནག་ནང་འགོ་བཟུང་བའི་ཐོབ་ཐང་བདེལ་བཞིག་

ཚབས་ཆེ་གཏོང་བཞིན་པ་དེ་དག་འབྲུང་འབྲུར་
མཚམས་འཛོག་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས་གསལ་
སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་” ཞེས་
བཀའ་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ལྷོ་ཁོང་ས་མཚོག་གིས་འདི་ལོ་ ༢༠༠༥
ལོའི་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཨོ་
ལམ་ཡིག་ཅེན་འགྲན་འཚོག་རྒྱུའི་ཐད་གང་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་གཞི་བཞེངས་སྟོན་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་
རྒྱས་བཤད་མཛད་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་ཉེ། “འདི་
ལོ་ཨོ་ལམ་ཡིག་ཅེན་འགྲན་ཡེ་ཅིང་དུ་འཚོག་རྒྱུར་
རྒྱ་ནག་མི་མང་གིས་དགའ་སྟོན་བསྐྱེད་དང་བཅས་ཉེ་
ངང་རྒྱལ་ཤེད་བཞིན་པ་ལྟར། རོ་ས་ཀྱིས་ཐོག་
མ་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཨོ་ལམ་ཡིག་ཅེན་འགྲན་གྱི་གོ་
སྐབས་སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད། འོན་
ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཅེན་འགྲན་འདི་རིགས་ནི་འགྲོ་བ་
མིའི་རང་དབང་དང་། འདྲ་མཉམ་མཛད་མཚུན་
སོགས་མཚོན་པའི་རྣམས་འབྲུར་ཞིག་ཡིན་ལྟར་སྟེ།
རྒྱ་ནག་གིས་ཅེན་འགྲན་འདིའི་མགོན་བདག་ཡིག་
པོ་ཞིག་ཤེད་ཆེད་རྒྱལ་ནང་དུ་སྐྱེ་བཞེད་དང་།
གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤོང་། བསམ་ཚུལ་གསལ་
བཏོན་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་དང་། ལྷ་ཡངས་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅེན་མོ་བ་གཏོང་རྒྱས་མཚོན་
འདི་སྐོར་རྒྱ་ནག་ལ་དོན་བསྐྱེད་ཤེད་དགོས།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གོས་ཚོགས་དང་། མི་སྡེ་དང་།
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་
ཞིག་བཅས་ཀྱིས་ཅེན་འགྲན་འདི་རྒྱ་ནག་ནང་
བཟང་སྟོན་གསུང་གི་འགྲུར་བཞེད་པོ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་བཟང་པོས་སུ་མཛོང་ནས་ལས་འགུལ་
མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པར་ཁོང་ཚོའི་ལྷག་
བསམ་ལ་ཡི་རང་ཤེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནན་
བཞེད་ཤེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཨོ་ལམ་ཡིག་ཅེན་
འགྲན་མཚུག་འགྲེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་བསམ་

ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན། ཅེད་འགྲན་འདིས་རྒྱ་
ནག་མི་མང་གི་སེམས་ལ་བྱགས་རྒྱུན་དེས་ཅན་
ཞིག་ཐོབ་སྐྱེད་རྒྱུར་དཔལ་པས། ཨོ་ལམ་ཡིག་ཅེན་འགྲན་
གྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་རྒྱུ་ནག་ནང་བཟང་སྟོན་གསུང་གི་འགྲུར་བ་
སུ་མཚུང་ཡོད་ཆེད་འདྲམ་སྤོང་རྒྱ་ཁྲབ་ཀྱི་རྒྱས་
བྱགས་འདོན་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་དགོས་” ཞེས་
ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་དང་།

བར་ལམ་བོད་ནང་དོ་སྐོལ་གྱི་ལངས་
ཀྱི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཤུང་བ་དེ་དག་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་གདུག་རྒྱུ་ཆེན་པོས་དྲག་གཞིན་
བྱས་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་སྤྱི་སྟོན་གསུང་དང་དབང་ལུང་
པར་པེ་ཅིང་དུ་འཚོག་རྒྱུའི་ཨོ་ལམ་ཡིག་ཅེན་
འགྲན་ཆེན་མོའི་ནང་འདྲམ་སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་
ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་མེད་པའི་འབོད་སྐྱེ་ཆེར་
སྤོང་གེད་བཞིན་ཡོད་ནང་། ལྷོ་ཁོང་ས་ལྷོ་བས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཐུ་
དགས་པ་རེད། ཅེད་འགྲན་ལ་འགོག་སྐོལ་རིགས་
བྱ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་མུ་ནན་གྱིས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱུའི་དབང་འདོན་པ་ཚོས་སྤྱོད་བཞེད་
ཤེད་གཞི་གཞན་ཞིག་ནི། བཅོན་པོའི་ཤེད་གཞུང་
གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༥ པར་རྒྱུ་སྤེལ་དུ་
འཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་ལྷ་པའི་ཐོག་པེ་ཅིང་ཨོ་
ལམ་ཡིག་ལེགས་ལམ་དུ་མི་གཏོང་བའི་ལས་
འཆར་བྱས་འགོད་བྱས་ཡོད་ཅེས་བཞེད་པའི་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་
དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་དང་
པོ་འཚོགས་པ་ནས་ད་བར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་པའི་
ཚོགས་འདུ་ཇི་བསྐྱེད་ཆོང་མ་བཅོན་པོའི་ཤེད་
གཞུང་གིས་གོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་ནི་དོས་ཡོད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦
ལོར་རྒྱ་མིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དུ་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་གཉིས་པ་འཚོགས་

ཚུན་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཁག་བཅོན་པོའི་ཤེད་གཞུང་
དང་། ཤེད་རིག་ཚོ་སྤྱོད་ཐོབ་སྐྱེད་ལེགས་མཉམ་
འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད། ཚོགས་
འདུ་འདི་དག་ཆོང་མའི་ནང་བཅོན་པོའི་ཤེད་
གཞུང་དང་། ཤེད་རིག་ཚོ་སྤྱོད་ཐོབ་སྐྱེད་ལེགས་
འགན་ནི་མཚུན་འབྲུར་ཤེད་མཁུན་ཅམ་ཡིན་ཞིང་།
བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཁག་རང་དོས་ནས་
ཚོགས་འདུ་འདི་དག་ཆོང་མའི་གོས་རིམ་འགོད་
སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྷོ་ཁོང་ས་ལྷོ་ལས་
དོན་འཆར་གཞི་དང་གོས་ཆོད་རིམ་པ་གཏན་
འཁེབས་བྱུང་ཡོད་པ་ཁག་གི་འགན་དབང་ཡང་
བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་ཐུན་མེད་ལ་
ཡོད་པ་ཡིན། དོན་དོས་ཐོག་པར་གྲོད་དོན་
རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་འཚོག་པའི་སྐབས་སུ་
བཅོན་པོའི་ཤེད་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་
ཆེན་གོ་སྤྱོད་གནང་རྒྱུ་དེ་བཅས་འོས་ཆེ་མིན་
སྐོར་བསམ་ཚུལ་འདོན་མཁུན་བྱུང་བར་མ་ཟད།
མཐར་ཐུག་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་འོས་ཤོག་
ཀྱང་འཕེན་དགོས་བྱུང་བའི་མཚུག་འབྲས་སུ།
ཚོགས་ཐོབ་སྐྱེད་ལྷོ་ལས་མོ་ཆེའི་དོས་ནས་
བཅོན་པོའི་ཤེད་གཞུང་གིས་སུ་མཚུང་དེ་བོད་
དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་པའི་ཚོགས་འདུ་གོ་སྤྱོད་གནང་
དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་རེད།

བཅོན་པོའི་ཤེད་གཞུང་གི་ལས་འགན་
ནི་གོང་སྤོང་ལྟར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་པའི་ཚོགས་
འདུ་ཁག་གོ་སྤྱོད་བྱ་སྐྱོར་མཚུན་འབྲུར་གནང་རྒྱ་
ཅམ་ཡིན་ནང་། ཚོགས་འདུའི་གོ་སྐབས་དང་
བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་ཐོབ་སྐྱེད་པའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་པ་
ཡོངས་ལ་རང་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱས་མཛད་སྟོན་གསུང་
ཁག་འོ་སྤོང་གསལ་བཤད་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་འོག་འཚོས་
བོད་རིགས་ཡོངས་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་འདུ་གོང་བྱ་
གཅིག་དུ་སྤྱོད་པའི་རང་སྤྱི་དང་སྤོང་གི་གནས་

བའ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་འཛོལ་རེ་བྱེད་
 བཞིན་པ་འདྲིའི་ཁྲིམ་ཚོའི་དོན་ཅུང་ལྡོག་པོར་
 འདི་འབད་བཅོམ་ཡང་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། བཅོམ་
 རྒྱུལ་ཤོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་སློབ་དཔོན་
 ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་པར་ག་དང་།
 ལྷན་མེལ་ཚོགས་ཆེན་གཉིས་ཀར་དེ་ལྷན་གཞུང་
 གི་སྲིད་བྱུས་ཁག་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པར་མ་
 ཟད། ལ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་བའི་
 བཀའ་ལླུང་གི་རྒྱ་མཚོ་གྲུ་ལུ་མཚོན་མཚོག་ནས་
 གྲུང་ཤོད་རྒྱུའི་དབར་འབྲེལ་མོལ་གྱི་འཕེལ་རིམ་
 གནས་ཚུལ་དོ་སྲོད་གནང་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་གི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་

ཁག་ནས་ཨ་རིའི་སྲིད་སྲུང་ཁང་ཁོངས་ཤོད་
 དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
 རྒྱུ་ལྟར་མཚོག་རྒྱུའི་སྲིད་དོན་རྒྱུ་ལྷོད་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོངས་ལུ་པའི་ཚོག་དོ་
 བེབས་གནང་ཡོད་ཅེས་གནས་ཚུལ་སླེལ་ཡོད་
 འདུག་ནའང་། དོན་དངོས་ཚོག་ལུ་སྐྱེ་བའི་
 ཚོགས་ཆེན་དེའི་ནང་མེབས་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་
 མ་རེད། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་གི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་
 ལམ་ཁག་ནས་གནས་ཚུལ་རྒྱུན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པའོ། རྒྱུན་གཏམ་བྱུང་སླེལ་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་
 དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན།

གོང་གསལ་ཤོད་དོན་ཚོགས་འདུ་ཁག་

གི་ལས་རིམ་རྣམས་སྲི་གསལ་ནང་གསལ་ཡིན་
 ཞིང་། ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད་དང་། མཐུག་
 བསྐྱེད་མངོན་སྲོལ་སོགས་རྒྱུའི་གསར་འགྱུར་
 བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་མི་འགོ་གདན་འདྲན་
 ཞུ་གི་ཡོད་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་
 འགྱུར་ཚན་པ་ལིན་ལྷུ་ལི་གསར་འགོད་པའང་ཚུད་
 ཡོད། ལྷན་པས་དེ་དག་ཏུ་ལིན་ལྷུ་ལི་གསར་འགོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། “ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཚོས་པེ་
 ཅིང་ཨོ་ལམ་པི་ཀ་ཅེད་འགྲན་ལ་འགོག་ཀྱིན་བཟོ་
 རྒྱུའི་བྱུས་འགོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་” ཅེས་གནས་
 ཚུལ་འགོད་སླེལ་བྱེད་པའི་རིགས་ནམ་ཡང་བྱུང་
 ཡོད་པ་མ་རེད། །

སྲིད་ཅོད་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཤོད་རིགས་གཞིན་སྐྱེས་ རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་ནང་ཚོས་དོ་སྲོད་བྱེད་སྐབས་

གཉིས་པ་བཀྱིན་སྐྱེལ་བ།

༡༡། 13་ས་ནང་ཚོས་གོ་སྐྱིག་ཚོགས་ཚུང་
 དང་། 14་སྲིད་ཤོད་ཁྲིམ་ཐུན་མོང་ནས་གོ་སྐྱིག་
 ཞུས་ཏེ་དང་ཅན་ལས་འཕྲོ་ཅན་གྱི་མི་རབས་
 གསར་པའི་གཞིན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་དབུས་དུས་
 ཉིན་བཅུའི་གྲུང་གསེང་དང་སྐབས་བརྒྱུན་ནས་
 ཤོད་རྒྱུལ་ལོ་ 1994 རབ་བྱུང་རི་ལྔའི་ཤོད་
 ཟླ་ ༤ ཚེས་ 3 རེས་གཟའ་ལྷག་པ་སྤི་ལོ་
 1001 ཟླ་ ༤ ཚེས་ 4 རས་ ༤ བར་ཉིན་
 གངས་གཉིས་རིང་ཤོད་རིགས་གཞིན་སྐྱེས་
 རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་ནང་ཚོས་དོ་སྲོད་
 ཐོངས་གཉིས་པའི་འདུ་འཛོམས་སྐབས་ཡང་ད་
 ལྟེང་ཤོད་ཁྲིམ་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་ནང་
 གནང་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་དང་པོར་ལྷོ་ལྷོ་
 ཚོད་ 11:30 ཐོག་སྲིད་ཅོད་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཤོད་ཁྲིམ་ཚོགས་ཁང་དུ་

ཆིབས་སྐྱུར་བརྒྱུད་སྲིད་བཞུགས་ཀྱི་རིན་པོ་
 ཚེར་ཞབས་ལུང་འཛོམས་བརྒྱུན་གང་སྐོམ་འདོན་
 སྐྱེལ་གནང་བྱུང་རྗེས། ཤོད་མི་རིགས་ཟེར་
 བ་ག་འདུ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་། ཤོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུང་ཚོས་དང་།
 བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན། བཟང་པོའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་སྲོད་ལམ་དེ་ཡང་
 བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྲོད་ལམ་ཞིག་
 ཡོད་སྐབས་འཇམ་སྐྱིང་ཀུན་གྱི་མི་མང་ནས་
 ཤོད་མིའི་གཤིས་ཀ་བཟང་པོ་དང་། དྲང་པོ་
 དྲང་བཞག་ཆ་འཛོག་འཕེར་བ། རྒྱོ་འགལ་
 བྱེད་ཚོག་པ། ཞི་བདེ་བག་མེབས་ཡིན་སྲོད་
 སོགས་དང་། ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོས་སོགས་
 ཀྱི་ཐོག་བཀའ་གནང་རྗེས་ཁྲུང་ཚོས་དེ་རྣམས་ང་
 ཚོས་བདག་པོ་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་རེད། ཅེས་བཀའ་

སྐྱེལ་གནང་ཡོད།
 དེ་འདྲུ་པའི་ཁྲུང་ཚོས་དེ་ག་འདུ་བྱས་ནས་
 བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེས་ན། སྲིད་གནའ་སྐྱོ་
 ཐོག་མར་ང་ཚོ་འཇམ་སྐྱིང་ཀུན་དང་མཐུན་པ་
 བྱས་ཏེ་ཤོད་ལ་ཡིན་ནའང་མི་ཐོག་མ་ཆགས་
 པའི་སྐབས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་སྲིད་
 སོགས་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་རེད།
 ལྷན་པས་དེ་དུས་མི་སལ་ཆེ་བ་དམག་ལྷགས་དང་།
 དག་རྩུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། བར་
 ལམ་ཞིག་ནས་ཤོད་ནང་རྒྱལ་སྐོན་རྣམས་ཀྱིས་
 བཀའ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་
 བཞག་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སོགས་དར་བྱུང་བྱུང་
 ལྷངས་དང་། ཤོད་ཀྱི་མེས་པོའི་ཚོས་དེ་བོན་
 ཚོས་ཡིན་སྐབས། དེ་རྗེས་ཤོད་དུ་ནང་པ་སངས་
 རྒྱལ་པའི་ཚོས་ག་འདུ་བྱས་ནས་དར་ཡོད་མེད་

དང་། ཉན་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེས་དེ་དར་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་ཀྱི་རྩི་ཚོགས་དེ་བུམས་
བཅེ་དང་ཞི་བདེ་ལྡན་པའི་རྩི་ཚོགས་བཟང་པོ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅེས་དང་། ད་ལྟོ་ཆར་རྒྱ་
མི་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཤོད་དེ་རྗེས་ལུས་
དང་། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་སོགས་མེད་རྣམས་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཤོད་པའི་རྩི་ཚོགས་
དེ་ཞིང་བཟང་ལམ་ལུགས་དང་དངོས་པོ་ཡར་
རྒྱས་མེད་པ་ཡིན་ནའང་བུམས་བཅེ་ལྡན་པའི་
རྩི་ཚོགས་ཤིག་གནས་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ནང་པ་སངས་
རྒྱལ་པའི་ཚེས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་ཐུབ་ཡོད་རྣམས་སོགས་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་
ཐུབ་རྗེས། སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དོ་སྲོད་
གནང་རྒྱབས། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཚེས་དེ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ག་འདྲ་ཡིན་མིན། དེ་ལ་རྩ་
རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་རྒྱབས་དེ་བུ་གསུམ་གྱི་
ཐོག་ནས་དབུ་འདྲུགས་གནང་ཡོད། ལོ་གོང་
ས་མཚོག་སྤེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་ཆིབས་
རྒྱུར་བརྒྱབས་རྒྱབས་དེ་བུ་ཡོད་བཞིན་པ་
༡ བདག་ཡོད་མེད་དང་།
༢ བདག་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དང་མེད།
༣ བདག་ལ་མཐའ་མ་ཡོད་དང་མེད། དེ་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས། བདག་ཡོད་མེད་རྣམས་
ལ་རྒྱ་གར་ནང་དར་བའི་ཉིན་དྲུའི་ཐུབ་མཐའ་
ནས་ག་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད་མེད་དང་། ཉུམ་
སྤོགས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡེ་ཤུའི་ཚེས་ལུགས་
དང་། ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ལུགས་ནང་ལ་
ག་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད་མེད་བཅས་མི་འདྲ་བ་
ཆ་ཚང་གསུངས་རྗེས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་
བདག་ཡོད་མེད་རྣམས་ལ་ནང་པའི་ནང་འགྲེལ་
བཞད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་སྦྱུང་གནང་མཛད།

ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་རྩི་ཚོགས་དེ་བུ་ག་
མེད་པའི་རྩི་ཚོགས་ཆགས་བཅེད་ཡོད་པ་རེད། ཉན་
པའི་ཚེས་ལུགས་དེ་བུ་ག་མེད་པའི་ཚེས་
ལུགས་རེད། ཚོགས་འདུའི་བཤོ་སྐྱེད་རྒྱབས་
བདག་མེད་པའི་རྩི་ཚོགས་དང་འགྲེལ་བའི་ཚོས་
དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེས་ཁོ་ན་རེད་
ཅེས་བཀའ་སློབ་ཡོད་པ་དང་།
བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་རྣམས་ལ་
ལོ་གོང་ས་མཚོག་ནས་བཀའ་སློབ་སྦྱང་བས་
རྒྱབས། ཉིན་དྲུའི་རྩི་ཚོགས་གསུང་རྒྱབས་
ཡེ་ཤུ་སོགས་པའི་རྩི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་རྣམས་
བཀའ་སློབ་སྦྱུང་རྗེས་ནང་པའི་དོས་ནས་
བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཤོད་རྒྱབས་བདག་
ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་རེད། བདག་ཟེར་བ་
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཅོང་།
བཏགས་སའི་གཞི་སྤང་པོར་ཐོག་མ་ཡོད་པ་
མ་རེད། སྤང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་།
ཚོར་བའི་སྤང་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས། རྣམ་ཤེས་ལའང་རག་པ་
དང་། སྤང་བ་ཆེས་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
ཆེས་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས། ཤིན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་
དུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་
ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་རེད། བདག་ལ་མཐའ་
མ་ཡོད་མེད། ཉན་པའི་དོས་ནས་བཞད་ན་
འགྲེལ་བཞད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད།
ཅེས་དང་། ཉིན་གཉིས་པའི་ནང་ཚོས་དོ་སྲོད་
རྒྱབས་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བའི་འདུང་བ། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། རྒྱ་མཚན་ལ་རྟེན་ནས་
འདུང་བའི་རྟེན་འདུང་། རྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་རྟེན་འདུང་། རྟེན་འདུང་གི་རྣམས་དེ་
ལ་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཀྱང་དོ་སྲོད་ཀྱི་ཡོད།

རྟེན་འདུང་གི་ཚོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་
ལ་ང་ཚོས་སློབ་སློང་ཡག་པོ་ཤེད་དགོས་ཀྱི་
རེད་ཅེས་སོགས་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་སྦྱུང་
གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་སོ་སོར་
ལོ་གོང་ས་མཚོག་ནས་ནང་ཚོས་དོ་སྲོད་གནང་
ཐུབ་པ་དང་རྒྱགས་དྲོགས་འདྲིའི་དུ་བ་ཁག་
ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་ཐུགས་དབྱེས་
མཉམ་ཆེན་པོས་བཀའ་ལན་སྦྱུང་ཡོད།
སྤེད་ཡོད་ནས་ནང་ཚོས་གོ་སྐྱིག་ཚོགས་རྒྱང་
གི་ཚོགས་མི་རིགས་སློབ་དཔེ་བྲིད་དགོ་བཅས་
དགོ་བཅས་སློབ་ཟུང་ཟུང་བ་ལགས་དང་།
དཔལ་ལྡན་སྤྱི་སྤྱིར་ཡིག་ཚང་གི་གསུང་
བརྒྱུར་དགོ་བཅས་དོ་རྗེ་དག་འདུལ་ལགས།
རྣམ་གྲུ་དཔེ་བྲིད་དགོ་བཅས་དགོ་བཅས་སློབ་
བཟང་གྲགས་པ་ལགས། རིགས་སློབ་དབུ་
འཇོག་གཞི་བུ་དགོ་བཅས་རྒྱལ་བཟང་དག་
འདུལ་ལགས། དེ་བཞིན་སློབ་གྲུ་ཁག་གི་
ཚོས་དགོ་བཅས་ནས་རི་མ་བཞིན་ལོ་གོང་ས་
མཚོག་ནས་བཀའ་བྲིད་གནང་བའི་གཞུང་
དོན་ཁག་གཞི་རྩུབ་བཟུང་རྗེ་ཟབ་བྲིད་གནང་
བ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཁག་ནས་ཀྱང་དྲོགས་
འཚར་ཁག་དགོ་བཅས་རྣམས་པར་དྲོགས་དུ་
ལུས་ཉེ་བཀའ་ལན་གནང་བ་བཅས་དགོ་བཅས་
ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཤུང་ཡོད་འདུག ཐངས་འདིའི་
ནང་ཚོས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་སུད་སི། དབྱིན་
ལན། ཨ་ཤི། ཁེ་ཏོ། ཨོ་སི་ཤི་ལི་ཡ།
རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་བདུན་
ནས་ཚོས་ལུ་བ་བཅར་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་སེར་སྤྱི་མི་མང་བཅས་བརྗོད་སྤོང་
༢༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ཚོས་ལུར་བཅར་ཡོད་པ་
ནང་ཚོས་གོ་སྐྱིག་ཚོགས་རྒྱང་ནས་འགྲེལ་
བརྗོད་གནང་གི་འདུག །

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དབུ་བལྟགས་ཐོག་ཀྱི་ནག་དུ་ས་
 ཡོམ་གྱིས་གོད་ཆགས་བྱུང་བའི་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱད་སློན་ལམ་
 གསོལ་འདེབས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལུས་པ།

༄༅། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩
 ཉིན་པོད་གཞུང་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས་
 གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ་བཞིན། རྒྱལ་
 བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་། རྒྱུ་
 བར་ཉེ་ལམ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣
 ཉིན་ཀྱི་ནག་སི་ཁོན་ས་ཁུལ་དུ་ས་ཡོམ་གྱི་
 འཇིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གངས་ ༤༧,༠༡༧
 ཙམ་ཀྱི་འདས་སུ་གྱུར་བ་དང་། མི་གངས་
 ༩,༢༩,༥༢༩ ཙམ་སློན། མི་མང་ ༡༥,༤༣༢
 གར་སོང་ཆ་མེད། མི་མང་ས་ཡ་ ༡༥,༡༥ ཙམ་
 ས་གནས་གཞན་དུ་གནས་སློན་བྱེད་དགོས་བྱུང་
 བ་སོགས་མདོར་ན་མི་མང་འབུམ་ཚོ་ ༡༥༠
 རྣམ་ཙམ་ལ་གོད་ཆགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་
 དཀའ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥

ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༧ པོད་ལུགས་ས་ག་ཟླ་བའི་
 ཚེས་ ༡ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ ༧ པའི་
 ཐོག་ཚེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གོ་སྐྱིག་
 གནང་བའི་ཐོག་རྣམ་སྟེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲིབ་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེན་མཚོག་སྐྱུན་སྲུང་
 མཚོག་སྐྱིན་སྲུང་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་
 སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་ཚོགས་དབུར་གདན་ལུས་ཀྱིས་མ། ། ཡལ་
 ཉེན་གསུམ་དང་། རྒྱབས་ཉེན་འབུལ་ཚན་སྟོང་
 མིན་དང་། དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཀྱི་ཚོར་བརྟེན་
 བཀྱར་མང་ར་དང་བཞེས་བག ༥གོ་འདུན་
 རེར་སྐྱེ་འབྱེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༠༠ རེ་བཅས་
 འབུལ་ལམ་ལུས་ཡོད་པ་རེད།
 ཐེངས་འདིའི་སློན་ལམ་གསོལ་

འདེབས་ཐོག་བཀའ་སློན་གྱི་པས་དབུས་མང་
 གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མངོད་གཙོ་རྣམ་པ།
 ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་གི་གཙོ་ས་
 བཅོན་ཁྲོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་ལོ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་མོར་
 གཏོགས་པ་ཚང་མ། རྣམ་ཁུལ་གྱི་སེར་སྐྱ་
 མང་ཚོགས་སྟོང་ཕྱག་བཞི་ཙམ་བཅས་རྣམ་
 འཛོམས་ཐོག་སྤྱི་མགྱིན་ནས་རྒྱབས་འགོ་
 སེམས་བརྟེན་དང་། བཟང་སྟོན་དང་སྟོན་
 འདུག་སློན་ལམ་རྣམ་གཉིས། སློབ་དཔོན་
 ཐུགས་རྗེ་ཙན་གྱི་ཐུགས་དམ་གནད་བརྒྱལ།
 སློལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཐུབ་བརྟེན་རིས་མེད་
 ཀྱི་སློན་ལམ་གསོག་སྐྱུབ་བཅས་སློན་ལམ་
 གསོལ་འདེབས་གཟབ་རྒྱས་གསུངས་གནང་
 མངོད་ཡོད་པ་རེད།།

PRINTED MATTER

To.

If undelivered, please return it to the sender:

Secretary, DIIR, Central Tibetan Administration, Dharamshala-176215, H.P., India
 Website: www.tibetgov.net/tb